זוהר, פרשת כי תצא

ספר הזוהר

ספר הזהר, ויקיטקסט, ברישיון CC BY-SA.
geulaquiz.com

דף רעה עמוד ב

(כי יהיה לאיש בן וכו' ורישי ישיבות - נדפס בפרשת בלק דף קצ"ז עמוד ב)

(לא תלין נבלתו וכו' עד כבהמות נדמו - נדפס בפרשת נשא באדרא דף קמ"ג ע"ב)

(כד ברא קב"ה עלמא וכו' עד ובעלמא דאתי - נדפס בפרשת קדושים דף פ"ו ע"א - דף פ"ז ע"א)

רעיא מהימנא

וענשו אותו מאה כסף וגו' (דברים כב יט) - **פקודא דא לדון בדין מוציא שם רע.** הדא הוא דכתיב **וענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל.** רבנן ! האי איהו בתר נשואין דאמר **לא מצאתי לבתך בתולים.**

ולאו כל שם רע שקול. דמרגלים דאפיקו שום ביש על ארעא אתענשו בגינה ומיתו ולא זכו לה. ואתתא קרקע איהי כארעא כמה דאוקמוה **אסתר קרקע עולם היתה.** ואי תימרון שום ביש עלה דאסתאבת באחשורוש וזכתה לאתלבשא בה רוחא דקדשא הדא הוא דכתיב **ותלבש אסתר מלכות** (אסתר ה א) - - הא אמר קוב"ה **אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים** (ישעיהו מב ח) ? ! ורוחא דקודשא שכינתא הות ! דאיהי שֵם דאתלבשת באסתר.

אבל רבנן - ווי לאינון דאכלין תבן דאורייתא ולא ידעי בסתרי דאורייתא, אלא קלין וחמורין דאורייתא. קלין - תבן דאורייתא. חומרא דאורייתא - **חטה - חט ה'** - אילנא דטוב ורע.

לית דרכא דמלכא ומטרוניתא למרכב על חמרא אלא על סוסוון - הדא הוא דכתיב **כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה** (חבקוק ג ח) . דאין מזלזלין במלכותא למרכב מטרוניתא על חמרא - כל שכן מלכא. לית דין אתר הדיוט, עבד, דארחיה למרכב על חמרא. ובגין דא כתיב ביה במשיח

דף רעו עמוד א

רעיא מהימנא

עני ורוכב על חמור. עני איהו תמן בסימן **ע**רובין **נ**דה יבמות, ושאר מתניתין בכלל. ולא אתקרי תמן מלך עד דרכיב בסוסיא דיליה - כנסת ישראל.

קוב"ה כד איהו לבר מאתריה - לאו איהו מלך. וכד אתהדר לאתריה - **והיה יהוה למלך** (זכריה יד ט) . והכי ישראל אתמר בהון **כל ישראל בני מלכים.** כגוונא דאבא אינון בנוי - לאו אינון בני מלכים עד דיהדרון לארעא דישראל.

ואי תימא דהדיוט דא - אף על גב דאיהו הדיוט לגבי מאריה ברכתא - עלה אתמר **אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך,** והדיוט דא לגבי מלכא עבד מטטרון.

ואדם קדמאה דלא נטר יקר דיהבו ליה - נחתו ליה למיכל עם חמרים ואמר **אני וחמורי נאכל באבוס אחד ? !.** וישכר בהאי חמרא זכה לאתקרי **ישכר חמור גרם** (בראשית מט יד) .

ורבנן מארי מתניתין ! מטרוניתא אתמר בה **ומלכותו בכל משלה** (תהלים קג יט) . בתר דאתלבשת באסתר - שליטת אסתר על אחשורוש ואומתיה ואתמר בהו **והרוג בשונאיהם** (אסתר ט טז) . ואי תימא דאתייחד עמה - אע"ג דהוו בביתא חדא - חס ושלום ! אלא כגוונא דיוסף דאתמר ביה **ותנח בגדו אצלה** (בראשית לט טז) - ולא לבושו, אלא **בגדו** לישנא **דבוגדים בגדו.**

והכא סתרא רברבא - ובגין דא **אסתר** לישנא דסתראה - **אתה סתר לי** (תהלים לב ז) . שכינתא אסתירת לה מאחשורוש ויהיב ליה שידה באתרה ואתהדרת איהי בדרועיה דמרדכי. ומרדכי דהוה ידע שמא מפרש ושבעין לשון עבד כל דא בחכמתא. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין דאפילו בלא דא אית ליה לבר נש קודם דיתיחיד עם אתתיה למללא עמה בגין דשמא שידה אתחלפא באתתיה.

ודא באתתא מאילנא דטוב ורע. אבל אם היא משכינתא - לית לה שנוי. הדא הוא דכתיב **אני יהו"ה לא שניתי** (מלאכי ג ו) . **אני** - דא שכינתא. ולית לה דחילו מכל סטרין אחרנין - הדא הוא דכתיב **כל הגוים כאין נגדו** (ישעיהו מ יז) . ובאתרא דשכינתא תמן - כמה סגולות תמן. ובגין דאסתר אתלבשת

שכינתא בה - חזיא הות למעבד עמה כמה סגולות .

כגוונא דא אשכחנא בשרה דקוב״ה נטיר לה מפרעה ואפילו לבושה ותכשיטיה - בכולהו שוי קוב״ה סגולות בגין שכינתא. ובגין דא אתא פרעה לסנדלא - מחא ליה עמיה. והכי נמי בכל תכשיטין דילה - בכל תכשיט ותכשיט דהוה נגע ביה - מחי ליה עד דאתפרש מנה ההוא טמא ואחזר לה לבעלה. ואי בתשכיטין דילה כך - כל שכן מאן דנגע בגופא ואפילו באצבע דילה לסטרא דיחודא - **והזר הקרב יומת**. דקוב״ה לא יהיב ליה רשו למקרב גבה. הדא הוא דכתיב **אני יהו״ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן**.

ובגין דא לא כל ׳שם רע׳ שקול. מרגלים דאפיקו שום ביש על ארעא דישראל - מיתו. מאן דאפיק שום ביש על שכינתא - כל שכן דלקיין בנשמתהון ! דאלין דאפיקו שום ביש על ארעא לקו בגופייהו, ומיתת גרמייהו מיתו. אבל מאן דאפיק שום ביש על שכינתא - נשמתא דלהון לקאה !

והאי למאן דידע רזא דא ועינוי פתחין. אבל מאן דעינוי סתימין - לית ליה עונשא כל כך.

ומה דרבנן דמתניתין שויין קמייהו דאתתא אנוסה מותרת לבעלה - ודאי איסור והיתר דמתניתין לא ממלל אלא במיליה דבר נש, ואתתא דאיהי מאילנא דעץ הדעת טוב ורע. אבל אתתא דאיהי מאילנא דחיי - לאו לה דינא כאלין. דההוא דאילנא דחיי - **צדיק וטוב לו**. ובגיניה אתמר **לא יאונה לצדיק כל און** ולא לבת זוגו צדקת. ואוליפנא משרה בביתא דפרעה דלא הוה ליה רשו למקרב בהדה.

ומאן דאיהו **צדיק ורע לו** - האי דאיהו מאילנא דטוב ורע, דכיון דרע עמיה - אין צדיק אשר לא יחטא בההוא רע בתר דאיהו עמיה.

רשע וטוב לו - דאתגבר יצר הרע על יצר טוב. אתמר **וטוב לו** - טוב איהו תחות רשותיה. ובגין דרע שליט על טוב - **רשע** איהו, דההוא דאתגבר נטיל שמא.

רשע ורע לו - אל אחר, סמאל. **ורע לו** - סם המות דיליה, **עבודה זרה. תמותת רשע רעה** (תהלים לד כב) . ובגין דא אנוסה לאו איהי אלא אי אית בה תערובת בההיא נשמתא דטוב ורע.

ואורייתא דאתבריאת - אתברו לוחין דילה דאינון משולים לבתולים, וקוב״ה הדר יהיב לון לישראל לנטרא לה. אורייתא דבעל פה אתקריאת **הלכה למשה מסיני**. וחתן דידה תבר בתולים דילה. ומאן דאפיק שום ביש עלה דיימא דהא ההיא אורייתא לאו איהי דא דהא לוחין דילה אתברו - קוב״ה יימא ליה דאיהו **אבי הנערה** (**בת** דאיהו בתיבת **בראשית**, איהי ברתא דמלכא). קוב״ה אמר **ופרשו השמלה** - ואתפתחת יריעה מספר תורה ויחזון דאתמר ביה **פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת** (שמות לד א) .

דף רעו עמוד ב

רעיא מהימנא

מיד קם אליהו וכל מארי מתיבתא ובריכו ליה ואמרו: סיני סיני ! הכי אתחזיא למשמע מלין דילך ולשתוק ! אבל ברשותא דקב״ה ושכינתיה - אנא בעי למללא מלה לגבך ליקרא דילך.

אמר ליה: אֵימא !

פתח ואמר: רעיא מהימנא ! האי כלה דילך - קוב״ה יהב לה לאברהם לגדלא לה לגבך, ובגין דאיהו נטיר לה אתקריאת ברתיה. הדא הוא דכתיב **בת היתה לו לאברהם ׳ובכל׳ שמה**. ובה קיים כל אורייתא כולה ואפילו ערובי תבשילין - הדא הוא דכתיב **וישמור משמרתי וגו׳** (בראשית כו ה) . ואיהו הוה לגבה אומן כגון **ויהי אומן את הדסה** (אסתר ב ז) . וקוב״ה בריך ליה בגינה - הדא הוא דכתיב **ויהו״ה ברך את אברהם בכל** (בראשית כד א) . וגדיל לה מכל מדות טבין וגמיל לה חסד וסליק לה בגדולה במדת **חסד דאברהם**. והוה ביתיה בגינה פתוח לרווחה למגמל חסד עם כל באי עולם. ובגין דאיהו גמיל חסד עמה - כד בנוי דאברהם הוו ממושכנין בכמה חובין במצרים - אמר קוב״ה לך רעיא מהימנא - זיל וגמיל טיבו למאן דגמיל ליה עמך. דדא כלה דילך - יהיבת לה ליה לגדלא לה במדות טבין, ואיהו גדיל לה בתליסר מכילן דרחמי דרמיזין בתלת תיבין **וה״ו אנ״י וה״ו** דאינון וא״ו דכליל בהון ע״ב שמהן כמנין חסד דבהון הוה אתגבר אברהם על ע״ב אומין. ובכלה דילך הוה ליה סגולה בע״ב שמהן והוה נצח לכל אומה ולישן.

ובגין דא **מוליך לימין משה זרוע תפארתו ובוקע מים** (ישעיהו סג יב) - דימא קרעת ליה קדם בנוי בתריסר קרעין בחושבן ו״ו, ובזכות א׳ - עבדת ימא יבשתא ובה טובעו מצרים דלא מהימנין בוא״ו דאיהו אחד.

ולזמנא דאתי - **כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות** (מיכה ז טו) יתקיים בישראל זרעא דאברהם. ובך יתקיים **מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובוקע מים** דאורייתא קדמהון למהוי לך **שם עולם**. ותמן תרויח כלה דילך.

ובגין דבת דא אתייהיבת לישראל דאיהי **הלכה** דילך מסטרא דשמאלא - **הלכה למשה מסיני** - דהא מסטרא דימינא **ה׳** הלכה דילך מסטרא דשמא **דאברהם, י׳ דיצחק**. וכלא **ה״י** מן **אלהים**. ואנת וא״ו מלא דילה שלימות דילה, כוס מלא. בקדמיתא - **כס יה**, ולבסוף **כוס מלא ברכת יהו״ה**.

ובגין דאתייהיבת לישראל על ידך דאינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא - אית לגלאה אמאי אתייהיבת לון?

דהא ודאי אברהם הא אתמר אמאי אתייהיבת ליה, ואנת גמילת חסד עם בנוי כגוונא דגמיל הוא עמך.
ליצחק יהב ליה קב״ה ליה ולזרעיה לנטרא לה מאילנא דטוב ורע, ועבדו לה כמה גדרין, וחתיכו לה כמה לבושין דאינון לבושי דהבא בכמה פסקות, והוו חולקין ומקשין עלייהו על אלין פסקות לתקנא לה בכמה פרוקין לקשט לה בכמה מיני קשוטין לשבתות ויום טובים למהוי מקשטא לגבך בזמנא דתיתי לגבה בפורקנא בתרייתא דאתמר מה **מ׳ה ש׳היה ה׳וא שיהיה**.

ובגין דאינון גרמו לך ועבידו עמך טבין - אנת סבילת בגינייהו כמה מכתשין בגין דלא יתקטיל משיח בן יוסף דאתמר ביה **ופני שור מהשמאל** (יחזקאל א י) , מזרעא דיוסף דאתמר ביה **בכור שורו הדר לו**. ובגין דלא יתחלל הוא וזרעיה בין עכו״ם בחוביה דירבעם דעביד עבודה זרה - הוה הוא לאתחללא בעכו״ם הוא וזרעו, בגין דירבעם בן נבט מזרעיה איהו. ובגיניה אתמר בך **והוא מחולל מפשעינו וגו׳ ובחבורתו נרפא לנו** (ישעיהו נג ה) .

וישראל בגין דאינון כלילן ימינא ושמאלא - תמן **ה״י** דילך בשלימו הוה - אית לך לאתיחדא עמה בינייהו. ובגין דאתמר בך **כי הוציא שם רע על בתולת ישראל** אתמר בך **ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו** - בגלותא לא יכיל למפרש ליה מנה כל יומוי.

ואיך הוא שם רע דאפיקת עלה? אלא בתר דאתייהיבת איהי לישראל - כל מאן דאפיק שום ביש על ישראל כאילו אפיק עלה. ושום ביש הוה דאמרת לקב״ה **למה יהוה יחרה אפך בעמך** (שמות לב יא) . וקב״ה אמר: *״זכי אנת אפיק שום ביש על ישראל דעבדו ית עגל?!״* - **לך רד כי שחת עמך** - ערב רב ודאי דאנת גיירת לון עבדו ית עגלא. ובגין דא **כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה**.

קם רעיא מהימנא, נשיק ליה באנפוי ועל עינוי ובריך ליה ואמר ליה *״תהא מברך מפומא דקב״ה ושכינתיה בכל מדה ומדה דיליה ובעשר ספירן דיליה ובכל שמהן דיליה, ובכל מארי מתיבתאן וכל מלאכין״*.

ענו כלהו ואמרו אמן.

וקב״ה ושכינתיה הודו בברכתיה.

אליהו! קום אפתח פומך בפקודין עמי דאנת הוא עוזר דיליה מכל

דף רעז עמוד א

רעיא מהימנא

סטרא, דהא עלך אתמר בקדמיתא **פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן** (במדבר כה יא) - **בן אהרן** ודאי! בן אח דילי הוא. **ואח לצרה יולד** (משלי יז יז) .

(פקודא לדון בדיני סוטה - פרשת נשא דף קכ״ד ע״א)

כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה וגו׳ (דברים כב כח) - **פקודא דא לדון במפתה חמשים כסף** - הדא הוא דכתיב **כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה**. אלין ישראל מסטרא דשכינתא אתקריאו ׳בת׳. **ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו** כט.

רבנן וכל מארי מתיבתא! **איש** - אלין ישראל מסטרא דקוב״ה. **ותפשה** בקשורא דתפלין, **ותפשה** בכנפי מצוה, **אשר לא אורשה** - בת יחידה דא נשמה. **ושכב עמה** בצלותא דשכיבא ב**השכיבנו**. **ונתן לאבי הנערה חמשים כסף** - כ״ה כ״ה אתוון דיחודא.

קום רעיא מהימנא! דודאי מאן דאשתדל בהלכה שלא לשמה ורווח הלכה - ודאי בתפישה איהי לגביה. ועם כל דא אוקמוה **לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה**. והאי ׳הלכה׳ מסטרא דנער טוב דאתפרש מאילנא דטוב ורע דאיהי איסור והיתר טומאה וטהרה כשר

ופסול. ועל שם ׳נער׳ אתקריאת איהי ׳נערה׳ דעתיד לקיים בה **וְיִנָּעֲרוּ רָשָׁעִים מִמֶּנָּה** (איוב לח יג) , דאינון איסור טמא ופסול, סמאל ומשרייתיה.

דבר אחר: **כי ימצא איש נערה בתולה** - אלין ישראל דכתיב **כי נער ישראל ואוהבהו** (הושע יא א) . **נער** מסטרא דמטטרו״ן. ואין **איש** אלא קוב״ה שנאמר **יהו״ה איש מלחמה** (שמות טו ג) .

כי ימצא איש נערה בתולה - בתולת ישראל דאתמר בה **נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל** (עמוס ה ב) - **הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר** (הושע ב טז) . ולבתר אפתח לון חמשין תרעין דחירו דאינון חמשין תרעין דרחמי מסטרא דאברהם אבוהון. והאי איהו **ונתן לאבי הנערה חמשים כסף**, וכסף מדרגא דחסד, דרגא דאברהם.

דבמפקנו דמצרים - חמשין תרעין דחירו אפתח לון מסטרא דדינא דשמאלא, דאיהו **אדני**, דתמן **דן אנכי** - קדם דינא דן אנכי ולבתר נפקו. אבל בפורקנא בתרייתא - **וברחמים גדולים** (ישעיהו נד ז) - מסטרא דאברהם. ו׳גדולה׳ דרגא דאברהם. דבינה תמן איהי **יד הגדולה**, תמן איהי **חמשים כסף**.

ולבתר **לא יוכל לשלחה** בגלותא **כל ימיו** בגין דלו **תהיה לאשה** כמה דאתמר **וארשתיך לי לעולם** (הושע ב כא) . וקרא אחרינא **כי בועליך עושיך יהוה צבאות שמו** (ישעיהו נד ה) , **לא יאמר לך עוד עזובה** (ישעיהו סב ד) - דאף על גב דשכינתא איהי בגלותא קב״ה לא זז מנה.

פקודא בתר דא לישא אנוסתו - דודאי אנוסה אית מתרין סטרין. אנוסה ברחימו דיליה לגבה ואיהי לא רחימת ליה. ואית אנוסה דרחימת איהי ליה, ודחילת לאזדווגא עמיה בלא קדושין וברכה, ואיהי לא בעאת. אם היא הדיוטא לגביה - **ולו תהיה לאשה**.

בסתרי תורה אית לן להמשיל משל. נשמתא אית דאיהי מטרוניתא, ונשמתא אית דאיהי אָמָה כגון **וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאָמָה** (שמות כא ז) , ונשמתא אית דאיהי שפחה הדיוטא דבר נש. אוף הכי אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא. ולזמנין נשמתא אזלא ברזא דגלגולא (הדא הוא דכתיב **ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה** (בראשית ח ט)), ויצר הרע רדיף אבתרהא לאעלא בגופא דאיהו שפחה לגבי יצר הרע.

איהו שד יהודי, ונשמתא ׳י אמה העבריה. ובה ההוא **שד** אתהדר **שדי** - דנטיר לה להאיא נשמתא ותב בה בתיובתא ומברך בה לקב״ה בכל יומא **בברוך**, ומקדש בה לקב״ה **בקדוש קדוש קדוש**, ומיחד עמה לקב״ה בקריאת שמע. מה דהוה איהו **שד** אתחזר מלאך דיריק מטטרון רוחא מיניה ואתהדר **שדי**. דהכי סליק במטטרון בחושבן שדי. ומיד יתקיים ביה **ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו**.

ואי לא חזר בתיובתא - איהי לגביה משתעבדא בחובין דעבדת ויתקיים ביה **האשה וילדיה תהיה לאדוניה** (שמות כא ד) . ואתמר בההוא שד בעל חוביה - **והוא יצא בגפו**. והאי שד איהו כמטה דמשה דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה - הכי האי שד אתהפך משד למלאך וממלאך לשד כפום עובדוי דבר נש.

(כתב הרמ״ק ששורה הבאה היא הגהה מבחוץ) [ומהכא אשתמודע **יוסף שדא** אמאי אתקרי הכי.]

ועל שם שדים דאתו מהאי אוקמוה מארי מתניתין דאית מנהון כמלאכי השרת. ואינון תלמידי חכמים דידעין מאי דהוה ומה דעתיד למהוי. ואינון בדיוקנייהו בארעא - אינון מארי פילוסופיא, אצטגניני ישראל, דידעין מאי דהוה ומאי דעתיד למהוי מאותות דחמה וסיהרא לקותא דלהון, וכל כוכב ומזל ומה אחזי בעלמא.

דף רעז עמוד ב

רעיא מהימנא

ואית מנהון כבהמה - פרין ורבין כבהמה. דיוקנא דלהון לתתא - אינון עמי הארץ. ואוקמוה מארי מתניתין דאינון שקץ ובנותיהון שרץ ועל בנותיהן נאמר **ארור שוכב עם כל בהמה** (דברים כז כא) , ואינון שונאים לתלמידי חכמים מארי משנה דאינון מלאכי השרת ממש. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין על בר נש **אי יהא כמלאך יהוה צבאות - יבקשו מפיהו, ואי לאו - לא יבקשו מפיהו**.

ואית אחרנין מארי סתרי תורה מארי מדות, דאינון ירתין נשמתין מסטרא דמלכותא קדישא דאיהו כלילא מעשר ספירן. דמאן דירית לה וזכי לה - זכי לעשר ספירן בלא פרודא. עשר ולא תשע. דאי הוו ירתין למלכותא יחידאה הוו תשע בפרודא מנה, ובגין דלית תמן פרודא אמר בעל ספר יצירה **עשר ולא תשע**. ואי תימא דסליקת לעילא מעשר -- שמא מפרש **יו״ד ה״א וא״ו ה״א** - הא עשר - עשר דמתייחד בה ולא סליק לעילא מעשר. ובגין דא **עשר ולא אחד עשר**.

אבל מאן דמחבר **יו״ד** דאיהי אות ברית בשפחה, ומטרוניתא כלילא מי׳ בשד דעבודה זרה סמא״ל - אתדן בגיהנם. דמאן דירית ברתא דמלכא מלכות - לא זכי לה אלא ברא דמלכא דאתקרי **בני בכורי ישראל**, דמסטרא דא אתקריאו ישראל בנין לקוב״ה. הדא הוא דכתיב **בנים אתם ליהוה אלהיכם**. ומלכות דא דאצילות - אית לקבלה מלכות דבריאה, ואיהי מלכות למלאכים דבריאה, ואיהי נערה דמטרוניתא משמשא דילה, ואיהי דיוקנא דגבירתא דילה, כלולה מעשר.

האי - בחובין דישראל יכילת לאתחללא בין אומין דעלמא ! אבל מלכות דאצילות דקוב״ה - עלה אתמר **אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים** ! לא יהיב לה למאן דמחלל שבתות וימים טובים, אלא למאן דאיהו ברא דמלכא ונטיר אורייתא ופקודין בדחילו ורחימו דמאריה, ולא על מנת לקבל פרס אלא כבן דאיהו מחויב למעבד צווייה דאבוי דעליה אתמר **כבד את אביך ואת אמך**. **את אביך** - דא קב״ה. **ואת אמך** - דא שכינתא.

ועם כל דא מאן דמחלל נערה דמלכא - אתחשיב ליה כאלו מחלל מטרוניתא דיליה.

ורבנן ! כל שדין לאו אינון שקולין, ולא כל עבדין. דשכינתא דכתיב בה **ומלכותו בכל משלה** - אית לה כמה נערות עבריות ושפחות עבריות, ואית לה עבדים ושפחות נכריות, בגין דלא ישתכח מלכותא אחרא בעלמא בזמנא דאיהי שלטא. ואלין שפחות נכריות - מסטרא דסם המות נוקבא דסמאל, דשפחה הות למטרוניתא נוקבא ! וסמאל אל אחר - עבד הוה ליה לקב״ה ! לבתר דעבידו גרמייהו אלוהות - קב״ה עתיד לאעבר לון מעלמא ולממחי לון.

ואי תימרון - אי בני נשא עבדין לון אלהות ולא ברעותא דלהון - אמאי אתענשו ? !
אלא כד הוו דור המבול ודור הפלגה ידעי בהון והוו מקטרין לון וסגדין לון, ובההוא חילא דהוו מקטרין לון וסגדין לון הוו נחתי לגבייהו ועבדי רעותייהו וממללן בהון באינון צולמין - הא אתעבידו אלוהות ועבודת כוכבים ומזלות. בגין דא קב״ה עתיד לאעברא לון וימחי לון מעלמא צולמין דלהון דהוו פלחין בהון ואשתאבו מנהון רוחין וצולמין. וכד אית בעלמא ערב רב - נחתין לאתגשמא בהון, וקב״ה יעבר לון מן עלמא. הדא הוא דכתיב **ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ**.

ואי תימרון בזמנא דגלותא בתראה לית עכו״ם ! - בגין דלא ידעין בני עלמא בהון ! ואינון דידעין בערב רב - תמן אשתכח לון דמכעיסין לקב״ה ושכינתיה וישראל בינייהו. וערב רב מצליחין בהון לקיים מאי דכתיב **ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו** (דברים ז י) .

קמו כלהו תנאין ואמוראין ובריכו לרעיא מהימנא ואמרו ליה : סיני סיני ! מאן יכיל למללא קדמך דאנת בדיקונא דמארך ! דבזמנא דמליל בטורא דסיני - כל חיון דמלאכין וחיון דכרסייא ועלאין ותתאין שתקו ולא אשתכח דבור אחרא אלא דיליה. ובגין דאת בריה בדיוקנא דיליה - צריך למשמע כלהו מארי מתיבתא מלין מפומך ! אל תתן שתיקה למלולך !

כל פטר רחם - (פרשת קרח דף קע״ח ע״ב)

כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו׳ ושמח את אשתו אשר לקח (דברים כד ה) - פקודא (ט״ו) דא - חתן למחדי באתתיה שתא חד דכתיב **נקי יהיה לביתו שנה אחת**. ואינון י״ב ירחין אינון מדילה, דהא ׳שנה׳ איהי כלה, ולית כלה בר בי״ב ירחין דכתיב **עומד על שנים עשר בקר** (מ״א ז כה) (דה״ב ד ד) . והואיל ולית תקונא דכלה בר בי״ב - אצטריך חתן למחדי לה ולביתה, לה ולתקונהא, כגוונא דלעילא. ועל דא יעקב כתיב ביה **ויקח מאבני המקום** (בראשית כח יא) - **אבני המקום** י״ב הוו. ומאן דחדי לכלה - חדי לעולימתהא ;

דף רעח עמוד א

רעיא מהימנא

ועולימתן י״ב הוו. וכלא איהו רזא **דשנה**. בגין כך אצטריך חתן למחדי באתתיה **שנה אחת**.

והא אוקימנא דחדוה דא לאו דיליה היא אלא דילה דכתיב **ושמח את אשתו** - ״וישמח את אשתו״ לא כתיב אלא **ושמח** - יחדי לכלה. כגוונא דא לאו חדו לכלה בר בגופא ותקונהא. ומאן חדי לון ? צדיק. ועל דא **נקי יהיה לביתו**. **נקי** - דלא יעמול במלי דעלמא, דיהא ביה רעוא למחדי לה. **נקי** מכלא - נקי למסין ולארנונין וגולגלתין, נקי דלא יפוק לחילא לאגחא קרבא. לאשתכחא חדוה עילא ותתא ולאתערא חדוה לעילא.

זכאין עמא קדישא דמאריהון חדי בהון ! זכאין אינון בהאי עלמא וזכאין אינון בעלמא דאתי !

[פקודא [י״ו] למיהך בר נש באורחוי דקב״ה... פקודא [י״ז] לאוכחא וכו׳ - (דף פ״ה ע״ב)]

ביומו תתן שכרו וגו׳ (דברים כד טו) - פתח רעיא מהימנא ואמר - **פקודא דא לתת שכר שכיר בזמנו**. הדא הוא דכתיב **ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש**.

מארי מתיבתאן עלאי ותתאי שמעו ! מטטרון איהי **שכר שכיר** מח״י עלמין. שליח דיליה לקבלא ח״י ברכאן דצלותא בכל יומא תלת זמנין. ובגין דא - **ביומו תתן שכרו** - דא צלותא דשחרית, **ולא תבא עליו השמש** - דא צלותא דמנחה דאי עבר יומו בטל קרבנו. **כי עני הוא** - דצדיק ודאי עני הוא בגלותא ; לית ליה מדיליה אלא דיהבינן ליה בצלותא. בגין דא צלותא תפלה דיליה. **תפלה לעני כי יעטוף** (תהלים קב ה) - בעטיפת ציצית, תפלה דיד איהו.

ואליו הוא נושא את נפשו (דברים כד טו) - דא תפלת ערבית דאיהי אמורים ופדרים שיורין דקרבנין דיומא. ואינון כגון פרט הכרם ופאת שדך דעלייהו אתמר **שירי מצוה מעכבין את הפורענות. לעני ולגר תעזוב אותם** - דעמודא דאמצעיתא בר מאתריה ׳גר׳ אתקרי. ובגין דא אנא דדרגא דילי עמודא דאמצעיתא - קרינא גרמאי **גר** בגלותא קדמאי. הדא הוא דכתיב **גר הייתי בארץ נכריה** (שמות ב כב) - דאיהו בגלותא רביעא בגינייהו.

שאילו ליה מארי מתניתין : רעיא מהימנא ! הא פקודא דא הוו מקיימין ישראל בארעא דישראל !? אמר לון בגין לאתערא רחמי על אלין דמתרכי מאתרייהו. דבר נש כד איהו לבר מאתריה - גיורא אתקרי. כל שכן על נשמתין דאזלין ערטילאין מההוא עלמא ואתיין לעלמא דין בגינייהו. והאי איהו דאמר קרא **כצפור נודדת מן קנה** (משלי כז ח) - דא נשמתא דשכינתא לא זזה מנה. **כן איש** (דאתמר ביה **יהוה איש מלחמה**) **נודד ממקומו** - דאיהו **נע ונד. נע** מאתריה דאיהו עלמא דאתי בינה, **ונד** אבתרה בעלמא דין עד דתשלים יומין דאתחייבת למיזל לבר מאתרהא. ואיהו נטיר לה עד דיחזיר לה לאתרהא ואומי דלא יחזור איהו לאתריה עד דיחזיר לה לאתרהא.

ומאן דחזר בתיובתא כמאן דאחזר לקב״ה ושכינתא לאתרהא. ודא רזא דפורקנא דאמר **היום אם בקולו תשמעו** (תהלים צה ז) .

אמרו מארי מתניתין דמתיבתא עלאה ותתאה : רעיא מהימנא ! אנן שליחן דמארי עלמא לגבך - זכאה חולקך דאנת בעל תשובה שקול לשתין רבוון דישראל ואנת הדרת לקב״ה ושכינתיה לאתריה עילא ותתא ! ובגינך יתפרקון ישראל ויחזרון לאתרייהו. ולית חילא למשיחין למפרק לישראל בר מנך ובגינך אינון מתעכבין.

אשלים מלין יקרין אלין דעלייהו אתמר **הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים** (תהלים יט יא) !

אמר לון : מארי מתיבתאן ! בגין האי **שכיר** דאיהו עבד דאתי לקבלא תלת צלותין - תקינו מארי מתניתין דלכון למהוי בר נש בתלת ברכאן קדמאין כעבד דמסדר שבחוי קמי מאריה, ובאמצעיות כעבד דמקבל פרס ממאריה, ובבתראי כעבד דנטל פרס ממאריה ואזיל ליה. ובגין דא **עבד אברהם ורבקה** איהו אמתלא להאי כד קודשא בריך הוא ישלח למטטרון דאיהו עבדא דיליה בגין צלותא. איהו יימר לגביה **אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי** (בראשית כד ה) - כלומר אולי צלותא לא בעי למיזל אבתראי.

אמר ליה קודשא בריך הוא - **ונקית משבועתי זאת** - דחכמה איהו אבא דנחית בצדיק לנטרא שכינתא בגלותא ומתמן שלח בגינה.

אמר ליה ההוא שליח - הב לי סמנין לאשתמודעא בצלותא דתמן ברתא.

אמר קב״ה - **והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה** (בראשית כד יד)

דף רעח עמוד ב

רעיא מהימנא

ואם לאו - אלא דאשכח כל אברין דגופא מליין חובין ולא אשכחת ביה אבר לשרייא ביה תורה (דאיהו בדיוקנא דעמודא דאמצעיתא) ולא מצוה (דאיהו דיוקנא דרבקה דהוות **שושנה בין החוחים** דאינון רשעים גמורים) - מני לעבדיה מטטרון **השמר לך פן תשיב את בני שמה** - דאיהו רוחא דקודשא. דהא ׳מצוה׳ איהו נפשא, רוחא איהו ׳תורה׳. ובגין דא אוקמוה מארי מתיבתן **לא המדרש הוא העקר אלא המעשה**. ובאתר אחרא אמרו **כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכו׳. יראת חטאו** - אימא עלאה תשובה. **חכמה** - אבא עלאה.

כד אקדים **ה׳** זעירא דאיהי מצוה - שריא עליה תורה דאיהו **ו׳**. וכד אקדים יראה לחכמה דאיהי **ה׳** עלאה - שרייא עליה חכמה דאיהי **י׳** ואקרי ׳בן׳. ומכאן **בנים אתם ליהוה אלהיכם** (דברים יד א) .

והאי איהו **זה שמי י״ה לעולם וזה זכרי ו״ה** (שמות ג טו) . **שמי** עם י״ה - שס״ה. **זכרי** עם ו״ה - רמ״ח. וכלהו תרי״ג דהיינו תרי״ג פקודין דאתייהיבו לבנין קדישין למהוי לון חולקא בשמיה. הדא הוא דכתיב **כי חלק יהוה עמו** (דברים לב ט) .

וכד אקדים תורה למצוה או חכמה ליראה - אתהפך שמיה עליה לנוקבא מדת הדין - כגוונא דא **הוה״י** - דאתהפך ליה כלא לדינא. וקשין מזונותיו באורייתא כקריעת ים סוף.

וכגוונא דא פורקנא. אם זכו - יפקון ברחמי. הדא הוא דכתיב **בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר** (ישעיהו סו ז) , ויפקון ברחמי. ואי לאו - אקדים רחמי ויפקון בצערא. ושפיר דאקדים צערא ודינא לרחמי. ובגין דא אוקמוה רז״ל מארי מתניתין **לפום צערא אגרא**.

ומפקנו דנפשא - מקודם דנפקת אית לה צערא, לבתר אפיקת ברחמי. ורזא דמלה **בבכי יבאו** - לבתר **ובתחנונים אובילם**. ובגין דא **ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע** ויפקון ברחמי.

וכגוונא דשלח קב״ה ליונה ולא אשכח אתר לשריא - הכי שלח לך רעיא מהימנא בקדמיתא. ומה כתיב בהון **ויפן כה וכה וירא כי אין איש** (שמות ב יב) - דכלהון חייבין ולא אשכחת בהון איש זוכה לאפקא מן גלותא. ובגין דא סרבת למיזל תמן ואמרת **שלח נא ביד תשלח**. והא אנת כען בההוא זמנא. בך יתקיים עם ישראל **כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות** (מיכה ז טו) . ובגלותא בתראה תרין משיחין ישלח עמך לקבל תרין גדפין דיונה; דאנת כגופא בגלותא רביעאה - לית לך גדפין. ולא עוד אלא בקדמיתא הוו ישראל כגופא ואנת ואהרן כתרין גדפין דיונה, ובהון פרחו ישראל.

לית פקודא דלא אתכלילו תמן עשר ספירות. בתיבה **תחתיים שניים ושלישים תעשיה** - לאכללא בה כהנים לוים וישראלים, תיבה, שכינה עמהון.

תורת יהו״ה איהי **רביעית ההין**, **ה׳** רביעאה, ומשולשת **ביה״ו** לאשלמא ביה **יהוה**. ועשרה דרגין דאתכלילן ביה דאינון **יו״ד ה״א ואו״ו ה״א** לאתקיימא בהו בישראל **ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם וגו׳** (דברים ד ד) , **בנים אתם ליהוה אלהיכם** (דברים יד א) . האי שמא שלטנותיה בצולמא דבר נש ועל כל אבר ואבר דיליה.

(בדפוס איזמיר מופיע ציון לסוף הספר, סימן ט״ו, כהשלמת החסר בדף רע״ח ע״ב כאן. העתקתיו כאן)

צולמא דעל בר נש כרסייא מרובעת בארבע חיון ואדם לשבת על הכסא - כל אבר ואבר דהאי צולמא איהו מלאך דאיהו ממנא על כל פקודא ופקודא כמה דאוקמוה מארי מתניתין **עשה מצוה אחת קנה לו פרקליט אחד**. צולמא ברשיעיא עבודה זרה - ד׳ חיון דיליה **עון משחית אף וחימה** - ד׳ אנפין דעבודה זרה נדה שפחה גויה זונה. ובגין דא **ויברא אלהים את האדם בצלמו** - דא מטטרו״ן. מאן ׳אלהים׳ דברא ליה? דא אלהים חיים ומלך עולם. **בצלם אלהים ברא אותו** - סמא״ל. דמיניה ׳אלהים אחרים׳ דאתמר ביה **לא יהיה לך אלהים אחרים על פני**. אם זכה - ברא ליה אלהים בצולמא דמטטרו״ן, עבד תחות רביה. והאי איהו **ויברא אלהים את האדם בצלמו** - בהאי דיוקנא. ואם לא זכה - צלם דסמא״ל תנינא מלאך המות דאיהו תחות רשותא דקב״ה למידן ביה בר נש בגיהנם אם לאו הוא צדיק.

ובגין דא **וייצר** - יצירה לטב מטטרו״ן למעבד (למהוי) ליה עזר באורייתא בפקודין, והאי איהו **אעשה לו עזר**. ואם לא זכה - יצירה לביש, סמא״ל, דאיהו **כנגדו** למחטי ליה למידן ליה בגהינם. ותרווייהו אזלין עם בר נש בתרין צולמין.

ויפח באפיו נשמת חיים - דא צולמא דקב״ה שכינתא דאתמר בה **ומלכותו בכל משלה**. וקב״ה הוא בהאי צולמא שליט על תרווייהו. והאי צולמא תיבת נח עורב ובת זוגו לקבל קב״ה ושכינתיה בגלותא ארמיז רזא דא. **וישלח את העורב** בקדמיתא - דא יצר הרע דשלח ליה עם בר נש בהאי עלמא דאקדים כגוונא דאקדים ליעקב וכגוונא דתבן דאקדים לחטה. אי אשכח ההוא גוף מחויב בכמה חובין מלוכלך בטנופין דעבירות אתמר ביה **ולא חזר עורב** בשליחותא דמאריה. לבתר **וישלח את היונה מאתו** - דא יצר הטוב.

(עד כאן העתקת הקטע של סימן ט״ו בסוף דפוס איזמיר ווילנא)

פקודא בתר דא לדון בדיני חגבים, דאתמר **דגים וחגבים אינן טעונין שחיטה אסיפתם היא המתרת אותם**. הכי מארי מתניתין אינן צריכים שחיטה אלא דאתמר בהון **ויגוע ויאסף אל עמיו** (בראשית מט לג) . מה נוני ימא חיותן בימא - אוף תלמידי חכמים מארי מתניתין חיותייהו באורייתא, ואי אתפרשן מינה מיד מתים.

תנינא דמתניתין - דבה אתרבו כתניני ימא. ואי אינון ביבשתא יעלון למיא ולא ידעין לשטטא - אינון מייתין. אבל אדם דאינון מארי קבלה - אינון לעילא מכלהו. בהו אתמר **וירדו בדגת הים ובעוף השמים** (בראשית א כו) - דאינון מארי מתניתין תניניא, התנין הגדול נחש בריח, לקבל **הבריח התיכון**

בתוך הקרשים (שמות כו כח) . בזמנא דתנינן מארי משנה אית בהון מחלוקת, ומקשין דא לדא, וחד בלע לחבריה. והאי איהו תלמיד זעיר שלא הגיע להוראה ומורה חייב מיתה. ואי אינון שוין דא לדא ואית בהון מחלוקת וקושיא - אתמר בהון לסוף **את והב בסופה** (במדבר כא יד) , ואוקמוה **אהבה בסופה**.

אדהכי הא נונא רבא אזדמן לגביה ואמר: רעיא מהימנא ! **איתן מושבך ושים בסלע קנך** ! תניא דמסייע לך ! דהא נונין - בסלע קנא דלהון ! **איתן** - בהפוכא **תניא**. **איתנים** - בהפוך אתוון **תנאים**. אסתמר מנייהו - דהא אנת **כבד פה וכבד לשון**. ומאן דבעי לאתקפא בסלע דנוני ימא דמארי מתניתין דאינון תנאים - בעי למהוי תקיף לישנא חדידא חריפא לינקוב עד דמטי לתהומא רבא, דתמן

דף רעט עמוד א

רעיא מהימנא

כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב (חבקוק ב ג) , ואוקמוה דהאי קרא נוקב ויורד עד תהומא רבא.

מאן הוא דנחית לתהום רבא לאשכחא זמנא דא אלא אנת ! דאתמר בך **צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה** (תהלים לו ז) . כמה מארי מתניתין דבעו לנחתא לעומקא דהלכה לאשכחא תמן קץ דפרקנא, ונחתו תמן ולא סליקו. ואע"ג דלישנהון הות כפטיש יפוצץ סלע - חליש פטיש דלהון לנקבא בההוא סלע. ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו - אתא חויא לנשכא ליה.

ואית אחרנין דנקיבו לה עד דמטו לתהומא רבא - ולא סליקו מתמן. ובזמנא דנוקבא פתיחא - כל מאן דהוה נפיל תמן לא הוה סליק. ומשיח בן דוד נפל תמן עם משיח בן יוסף. דחד איהו **עני ורוכב על חמור** (זכריה ט ט) , וחד איהו **בכור שורו** (דברים לג יז) - דא משיח בן יוסף. והאי איהו **כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור** (שמות כא לג) . ובגין דא אקרי משיח **בר נפלי**.

ואיהי נפלת בתרייהו. ואתמר עלה **נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל**. ואנת הוא **בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו** (שמות כא לד) - דא משיח בן יוסף דעתיד לאתקטלא.... (מצאתי כאן חלק כמו ד' שורות. ונראה שחסר)

...נחת בגיניה...

דודאי ארבע גליות הוו. תלת לקבל תלת קליפין דאגוזא דאינון **תהו** - קו ירוק קליפה ירוקא דאגוזא תניינא **בהו** - אבנין מפולמין דאינון סלעים תקיפין. דמארי מתניתין פסקו מנייהו כמה פסקות ונקיבו לון לאפקא מיא דאורייתא. ובגין דא אתקריאו **אבנים מפולמות** דמנייהו מיין נפקין. **קליפה תליתאה** דקיקא - גלותא תליתאה דהוה זעיר, והאי איהו **וחשך**. גלותא רביעאה - **תהום** רבה, חלל דאגוזא. והאי איהו **וחשך על פני תהום**. ואתקרי **בור** דנפל שמה שור - דא דכתיב ביוסף **בכור שורו הדר לו** דאתמר ביה **וישליכו אותו הבורה** - נוקבא בישא, **והבור רק** - דכורא. **רק** בלא תורה - אבל נחשים ועקרבים יש בו. ודא גלותא רביעאה ! דור דרשעים מלא נחשים ועקרבים ! רמאים כנחשים, ועקרבים - דעקרין מלי דרבנן ודיינין לשקרא. עלייהו אתמר **היו צריה לראש** (איכה א ה) .

ויפן כה וכה וירא כי אין איש דישראל באלין רשיעייא ערב רב ! ודא בסוף גלותא. ובגין דא - קץ דפורקנא נוקב עד התהום רבה.

ורעיא מהימנא ! **תהום** הוא **המות** בהפוך אתוון, ולית 'מות' אלא עניותא. אנת נחיתת תמן ! והא קא אתבריר לעילא קמי תנאים ואמוראים, וכלהו נחתין בגינך בתהומא לסייעא לך. ואנת **תניא דמסייע לך** יתיר מכלהו ! בגין דאנת לויתן דימא דאורייתא. מאריה דכל נונין - **לויתן** אתקרי על שם אורייתא דאתמר ביה **כי לוית חן הם לראשך**. ובך **אדם ובהמה תושיע יהו"ה. אדם** - דאתמר ביה **אדם כי ימות באהל**, ואוקמוה מארי מתניתין **אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה**, ולית 'מיתה' אלא עניותא. **ובהמה** - אלין עמי הארץ דאינון מתכפיין כסוס כפרד תחות מארי מתניתין.

אדהכי הא בוצינא קדישא אתא.

פתח רעיא מהימנא ואמר: מארי מתניתין ! מאן איהו לויתן ?

אמר ליה בוצינא קדישא: האי איהו דדרגיה עמודא דאמצעיתא וצדיק, דאתמר ביה **גוף וברית חשבינן חד**. ואתרבי בימא דא דאיהי אימא עלאה, ים, דבה מייחדין לקב"ה כ"ה כ"ה אתוון דאינון ים בחושבן. ואיהו בה.

אמר רעיא מהימנא: ודאי לויתן דקאים על שפת הים! ועלמא קאי על סנפירוי - דא צדיק יסוד עולם דכל עלמא קאים עלוי.

אמר בוצינא קדישא: זכאה חולקך רעיא מהימנא!... כאן חסר

...בת קול בגלותא עד דתיתי אנת לגבה דאנת 'קול' דילה. דכל אשה בת בעלה כמה דאת אמר **ותהי לו לבת** (אסתר ב טו) . מאורשה איהי לך. עדיין לא עאלת עמיה לחופה. אתמר **צעקה הנערה המאורשה ואין מושיע לה** (דברים כב כז) . והכי שכינתא אימא דילה! צועקת על בנה - **ואין מושיע לה**, עד דייתי עמודא דאמצעיתא בגינה דאיהו **מושיע**, דבגינה אתמר **הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע** (זכריה ט ט) - הוא מושיע לעילא, ואנת לתתא. ובגין דאנת בדיוקניה אתמר בך **ואתה פה עמוד עמדי** (דברים ה כח) - דכלהו ישראל אהדרו לאהליהון ואנת לאו - עד פורקנא בתרייתא.

ומאן גרם דא? ערב רב. דבגינייהו **וישלך מידו את הלוחות** (שמות לב יט) . ומההיא שעתא - נפלה! ולא אתפרקת מערב רב דאתמר בהון **וגם ערב רב עלה אתם**. בכל דא לא אתפרשו מישראל, ושפחה מגברתה, עד פורקנא בתרייתא.

אנת ברא דלמכא! כגוונא דילך אתמר בעמודא דאמצעיתא בכלא!

דף רעט עמוד ב

רעיא מהימנא

חדוה דילך - כחדוה דיליה יהא כד ייתי למפרק לכלתיה. **והוא כחתן יוצא מחופתו וגו'** (תהלים יט ו) - דהא לבושין דילה בגלותא חשוכין, ובזמנא דאיהי מתלבשת בהון איהי אמרה **אל תראוני שאני שחרחורת** (שיר א ו) .

ואלין קליפין אינון **עון משחית אף וחמה**. נוקבא בישא - שפחה בישא, שבתאי, **ושפחה כי תירש גבירתה** דאיהי שבת מלכתא. **משחית אף וחמה** סחרין לתלתא אבהן.

ולא עוד אלא מה דהות ברתא דמלכא **י'** על **הוה** דכלילן באבהן (**ה'** קדמאה באברהם, **ה'** תניינא ביצחק, **ו'** ביעקב), והות **י'** רישא עלייהו -- אתמר **נפלה עטרת ראשנו**! ואמתילו רבנן מתלא למלכא דהוה ליה עטרה על רישיה ואילן יאה קדמיה. אתיא ליה שמועה בישא - ארמי עטרא מעל רישיה ומה דהות **י'** על **הו"ה**, **י'** לעילא -- אתהדר **הוהי** - **י'** לתתא. ובגין דא אמר דוד **אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה מאת יהוה היתה זאת** (תהלים קיח כב) .

קום רעיא מהימנא! טול אבנא דא בידך דאתמר בה **על אבן אחת שבעה עינים** (זכריה ג ט) . לתברא קליפין דאגוזא! דהא כמה רועים פרנסי דרא אתכנשו על האי אבנא דאיהי סלע דילך לאפקא מיא מתמן. דכלה דילך מעין החכמה. בהאי סלע דנביעא דילה באורייתא ברזין סתימין - לית סוף. ועלה אתמר **והחכמה מאין תמצא** (איוב כח יב) .

וכל תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעילא. וכד מטן לקליפה תניינא דאיהי תקיפא - איהי קשיא לון ומחאן בה כל יומיהון כלהו בלישנהון דאינון תקיפין כפטישין ולית לון רשו לאפקא מינה מיא, אלא אלין טפין דנפקין על ידך בזמנא דאתמר בה **ויך את הסלע במטהו פעמים** (במדבר כ יא) . ובמחאה תניינא נפקי אלין טפין. ואלין אינון רמיזין דחכמה, רמיזין דקבלה, דאינון בחגיגה ושאר מתניתין. והאי אבן - לית מאן דאפיק מינה חכמה דאיהי מלגאו דלית לה סוף - בר אנת! דאתמר בך **הלכה למשה מסיני**.

פתח רעיא מהימנא ואמר: סבא סבא! אית סלע ואית סלע! אית אבן ואית אבן! אית **אבן** דשמא **דיהו"ה** - עלה אתמר **ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב** (דניאל ב לה) . ואית **אבן** דאיהי **אבן משכית** - דלית תמן נביעו דמיא דחכמתא ולא דבור. אלא אבן דאיהי סלע דמשה - עלה אתמר **ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו** (במדבר כ ח) - דאיהי בת קול, ולא תליא בה אלא דבור ופיוסא. אבל שפחה סלע אחרא דאתקריאת 'משנה', נוקבא דעבד נער - עלה אתמר **בדברים לא יוסר עבד** (משלי כט יט) , אלא דמחאן ומתברין מינה כמה פסקות ולקטין לון ואתקרון 'לקוטות'. ועל דמלקטי לון אתקריאו 'לקוטות' בלא נביעו דחכמה וקבלה.

אבל סלע דילי - איהי ברתא דמלכא. בגינה אתמר **ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו** - בדבור ופיוס כברתא דמלכא. ובגין דמחינא בה - לקינא עלה ואתגזר עלנא מותא. דמאן דמסרב למטרוניתא - חייב מיתה. כל שכן מאן דמחי לברתיה דמלכא. ובגין דא אתגזר עלי דלא איעול לארעא דישראל ואנא קבור בארעא נוכראה ואתעברת מיני. ואתמר **וירד אליו בשבט** (ש"ב כג כא) . והאי **שבט** איהו חד משבטיא דילי, דאנא עתיד לנחתא תמן למהוי עם ישראל בגלותא, וכלא אתרמיז. ובאתר אוחרא אוקמוה מארי מתניתין... (חסר)

...דבי מקדשא ושמא דמשיח אתקריאו בשם **יהו"ה**. ודא ארבע אנפי אדם. ואינון דשבטא דלוי - אינון נפקין מחיון דאינון שאר שבטין ועאלו בחולקא דאדם דאינון ארבע אנפין דיליה. ומשה איהו אדם בדיוקנא דההוא אדם קדמאה דלעילא. **מה שמו ומה שם בנו**. ובגין דא כהנייא וליואי מזוניהון על ידא דמלכא אכיל בפתוריה, ושאר חיילין דמלכא - כל חד יהבין ליה למיכל בבית מושב דיליה. ורעיא מהימנא - איהו כברא דמלכא ! קריב למלכא יתיר מאלין דאכלין לפתוריה, דלית מאן דקריב למלכא מכל בני מלכותא כבריה.

קם בוצינא קדישא ואמר : סבא סבא ! במלין דילך אשתמודע מאן אנת. אנת הוא אדם קדמאה ! **מה שמו** (משלי ל ד) אתמר עלך, **מה שם בנו** אתמר על רעיא מהימנא. ובגין דאיהו חדש כמה חדושין באורייתא - חדוה זמינא לגבך, **דבן חכם ישמח אב**.

(חסר)... רעיא מהימנא בפרשתא דא הוה אדכר כנישו דילך להההוא עלמא דכתיב

דף רפ עמוד א

רעיא מהימנא

יג **אל הר העברים הזה הר נבו וגו' וראית אותה ונאספת אל עמך וגו' כאשר נאסף אהרן אחיך וגו'**. ובהאי פרשתא אית לך לאהדרא לעלמא ולהחיות ולאעלא לארעא דישראל ולאתחברא בפרשתא דא בכלה דילך דכתיב בה **הנני נותן לו את בריתי שלום** (במדבר כה יב) . ובגין דא לא אמר לך קב"ה הכא "רד" אלא **עלה** - דמניה אנת תהא עאל לארעא דישראל.

ומה דאתמר עלך **ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה** - ווי לאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעי קבורה דילך ! דהוית אנת בעי רחמי מקב"ה דלא ייעול לך בההוא קבורה דבה אנת מתקרי 'מת'. הדא הוא דכתיב **משה עבדי מת**. ואינון טפשאי אמרין *"זכי משה הוה מפחד ממיתה לנפקא מהאי עלמא לעלמא דאתי. כל שכן שאר בריין !"*. ואינון לא ידעין דקבורה דילך ומותא דילך איך היא. דהכי אוקמוה מארי מתניתין דמתי חוצה לארץ **אינם חיים**. לא אמרי "דאינם עתידים להחיות" - דאלמלי כך הוו כפרין בתחיית המתים - אלא הכא רזא רברבא. קבורה דיליה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיהי **ארץ ציה ועיף בלי מים** (תהלים סג ב) . ולית **מים** אלא תורה, ובה **לא תאר לו ולא הדר** (ישעיהו נג ב) . ומאן דחזי ליה בההוא צולמא - **ונראהו ולא מראה ונחמדהו**. ובגין דא נבואת ישעיה **הנה ישכיל עבדי** (ישעיהו נב יג) קא רמיז עליה.

ובגין ההוא קבורה הוה בעי רחמי דלא ימות תמן בחוץ לארץ לפום דהוה (תהלים סג ב) **בארץ ציה ועיף וצמא בלי מים** דאיהי אורייתא. ובגין דא אתמר עליה **עלה אל הר העברים הזה** - משפלותא דיליה אחזי ליה מעלתיה ; אע"ג דאנת קבור באתר דלאו הגון לך, ערום בלא לבושין דילך דאינון עור ובשר, נע ונד מאתר דילך ומטלטל וגלי. הא פנחס דעבדת טיבו עמיה דאתמר עלך **הנני נותן לו את בריתי שלום** - הא איהו יעביד טיבו עמך, וביה תסתלק בפרשתא דיליה דבה כלה דילך ! תמן תתייחד עמה כחתן עם כלתיה.

דהא אנת - אי לא הוית קבור לבר מארעא קדישא לבר מכלה דילך - לא הוו ישראל נפקין מגלותא. ובגינך אתמר **והוא מחולל מפשעינו** (ישעיהו נג ה) - אתעבידת 'חול' בגין חובה ופשע דישראל בקבורה דילך דאתמר בה **ויקבור אותו בגיא** (דברים לד ו) . ומה כתיב בקבורה דילך ? **כל גיא ינשא** (ישעיהו מ ד) - כל שפל ונמוך ינשא בגינך, דאינון ישראל דאינון שפלים מכל אומה ולישן. **וכל הר וגבעה ישפלו** - דאינון רשיעייא וגסי הרוח. והאי איהו **ובחבורתו נרפא לנו** - בחבורה דאתחבר עמנא בגלותא - **נרפא לנו**.

דאנת הוא כשמשא דנהיר ! דאע"ג דאתכנש בליליא - נהיר הוא בסיהרא ובכל ככביא ומזלי. הכי אנת נהיר בכל מארי הלכות וקבלות, ומינך אשתקיין בגניזו כמבועא דאשקי לאילנין תחות שרשיהון בגניזו, עד דאתבקע מימוי באתגלייא. הדא הוא דכתיב **יפוצו מעינותיך חוצה** (משלי ה טז) . דאנת הוא אוף הכי כשמשא דאזיל בימי החורף תחות מבועין, וכד מטי פורקנא תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין, ויהון צוננין ברחמי. דכד אנת תחותייהו אינון חמין בדינא.

אתא רעיא מהימנא ובריך לבוצינא קדישא ואמר : ודאי אנת הוא דנהיר לי בזמנא דאתמר עלי **כי בא השמש - כבה** השמש - דאחשיך נהוריה. יהא רעוא דיהו"ה ינהיר שמיה עלך !

ועוד אמר בוצינא קדישא : ודאי אנת הוא כלא, דאמר **אם יהיה נביאכם וגו'** (במדבר יב ו) ! ובגין דא כד אתגלייא אימא עלאה לך - אמרת **אסורה נא וארא את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה** (שמות ג ג) . בגין דאיהי רחמי אתמר בה **לא יבער הסנה**. וחמש נהורין אית לה דאתקריאו 'קרני החמה' עד הוד, ומתמן עד הוד הוו נהרין בך רעיא מהימנא. והאי איהו 'ונתן הוד למשה' לאשתמודעא דכלהו לך אתייהיבו אפילו עד הוד. ובגין דא **פני**

משה כפני חמה. ואלין חמש סלקין לחמשין תרעין דבינה. ובאלין חמש דאתמר דאינון חמש **אור** דיומא קדמאה דאינון לקבל חמש אצבען דימינא - אתחזיא לך בסנה.

בגין דעתיד אנת לאפקא זרעא דאברהם מן גלותא דאיהו דרגא ימינא ומתמן בינה איהו רחמים גמורים, ׳יד הגדולה׳. אבל מסטרא דגבורה - ׳יד החזקה׳ - חמש **רקיע** ביום שני לקבל חמש אצבען דשמאלא. אבל מסטרא דדרגא דילך **ובני ישראל יוצאים ביד רמה** - דגוף ותרין דרועין ותרין שוקין לקבל חמש אצבען. **ה׳ ה׳ ה׳**. **ה**׳ אצבען דיד ימין, **וה**׳ דיד שמאל, ותרין דרועין ותרין

דף רפ עמוד ב

רעיא מהימנא

שוקין וגוף דאינון חמש דסלקין י״ה.

אמר ליה רעיא מהימנא: בריך אנת לאמא עלאה! אבל האי **י״ה** שויה לה **ה**׳ בגין **מטה האלהים** דאיהו **ו**׳.

ואמר: ודאי הכי הוא!

אמר ליה רעיא מהימנא: בוצינא קדישא! לאתתקפא מלין דילך! ד׳מראה׳ איהי לימינא. חשוב במראה דאתמר ביה **במראה אליו אתודע**, ותשכח רמ״ח דסליק בחשבן אברהם.

אמר בוצינא קדישא: בקדמיתא אתחזי לך האי חיזו דאתמר ביה **במראה אליו אתודע**, ולבתר דאמרת **אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה** דאדכיר ביה ה׳ זמנין **הסנה** - כען אתגלייא לך חיזו דא ברמ״ח פקודין אלין דאינון בחמשה חומשי תורה.

קם רעיא מהימנא ונשיק ליה ובריך ליה. אמר ליה: בוצינא קדישא! האי **מראה** לזמנין איהו באות **ה**׳ - **המראה הגדול** (שמות ג ג) , ולזמנין איהו באות **ב**׳ - **במראה אליו אתודע** (במדבר יב ו) , ולזמנין **במ**׳ - **ממראה מתניו ולמטה** (יחזקאל א כז) , ולזמנין **בכ**׳ - **כמראה אדם עליו** (יחזקאל א כו) , ולזמנין **בו**׳ - **ומראה כבוד יהוה** (שמות כד יז) , ולזמנין **למראה**.

לא הוה ליה למהוי תוספת את כלל בר **ב**׳ מן **במראה**! אלא ודאי האי מראה כלילא איהי מעשר ספירן, וכל את אחזי ספירה דילה כגון **כמראה** - באת **כ**׳ - אחזי על כתר. והכי שאר אתוון - כל חד אחזי על ספירה דילה. ולא צריך לארכא הכא. ולחכימא ברמיזא.

וכמה חזיונות אית לה ודמיונות ומראות אית לה. וכלא אשתמודע בעין השכל דלבא דאתמר בה **הלב יודע הלב מבין**. ומה דאמר **וביד הנביאים אדמה** (הושע יב יא) - דמיון דלאו איהו אלא בשכל דלבא, ולאו בדמיון דעינא. הדא הוא דכתיב **ואל מי תדמיוני ואשוה** (ישעיה מ כה) , **ואל מי תדמיון אל** (ישעיהו מ יח) .

ואית חזיונות כגון החוזים בכוכבים. אבל חזיון דנבואה - איהו כחזיון לילה. דמיונות וחזיונות - כגון המבין דבר מתוך דבר והמדמה דבר לדבר. אבל ׳מראה׳ דאיהי בעין השכל - איהי כאור דנהיר בבת עינא. דבת עינא איהי אוכמא - **שחורה אני ונאוה**. אור דנהיר בה - ההוא חוורו דלגו. והאי בת עינא איהי **נר מצוה**. נהורא דנהיר בה מלגו - **ותורה אור**.

אמר בוצינא קדישא: היינו מאי דאמינא, דכען באורייתא אתגליא לך קב״ה ושכינתיה, והאי איהו **יהו״ה במראה אליו אתודע - במראה** - אימא עלאה אתידע לך בדעת - **בן יה**. **בחלום אדבר בו** - ה״א בתראה - חלמא בסתימו דעיינין. ובגין דא אתקריאת **אספקלריא שאינה מאירה**. נבואה איהי ׳מראה׳ בפתיחו דעיינין. ושלשה גוונין בעינא - לקבל תלת אבהן דבהון נהירא בת יחידאה. תרין כנפי עינא - נצח והוד - מראה לא אתחזיא אלא בהון. כד אינון פתיחין איהי ׳מראה בהקיץ׳, וכד אינון סגירין איהו ׳מראה בחלום׳.

אמר ליה רעיא מהימנא: בריך אנת לקב״ה! קום אשלים פקודין לאנהרא מראה עלאה בהון לקב״ה.

אמר ליה בוצינא קדישא: **י**׳ איהי בת עינא - **כי נר מצוה**. **ותורה אור**, **ו**׳ דנהיר ביה **ה**׳. תלת גוונין דעינא ותרין כנפי עינא - חמש **אור** נהרין בה מלגאו. **ה**׳ עלאה דאיהי ׳אור המראה׳. עד כאן.

(פקודא לעשות העולה - פרשת צו דף כ״ז ע״א)

ארבעים יכנו לא יוסיף וגו׳ - פקודא דא להלקות לרשע דאיהו סמאל, דעתיד קב״ה למחאה ליה חמשין מחאן בגין דעבד גרמיה אלוה. ייתי יחודא דמייחדן ביה ישראל בכל יומא בכ״ה כ״ה אתוון - וימחי בהון למאן דשוי גרמיה אלוה ולאו איהו אלא עבד מטונף.

ואלין דסרחו **בה׳** - תקין לון קב״ה למחאה **ביו״ד ה״א וא״ו** דאינון ארבעים חסר חד. ובהאי שמא מחא קב״ה עשרה מכתשין לאדם, ועשרה לחוה, ועשרה לנחש, ותשעה לארעא. בגין דכלהו סרחו באת **ה׳**. ובגין דא **כי עשית זאת**.

(מדבר שקר תרחק - פרשת משפטים דף קי״ז)

---------- (בדפוס איזמיר מציין כי יש תוספת כאן בדף ר״פ ע״ב (סימן י״ו), והעתקתיו כאן - ויקיעורך)

פקודא ליבם אשת האח. ורזא דא הא אוקימנא, דאיהו עביד טיבו וקשוט עם אחוהי מיתא דלא לשתצי מההוא עלמא. בגין דההוא בר נש דמית בלא בנין - לא אעבר כותלא דפרזלא למיעל גו פלטרין דמלכא. בגין דכותלא דפרזלא קיימא בין האי עלמא לעלמא אחרא, ובתר ההוא כותלא קיימן אלף ושיתין ריבוא מלאכי חבלה וכולהו אקרון **מארי תריסין מארי דבבו** - סייפי שננן דנורא מלהטן בידייהו. וגו ההוא כותלא אית שיתין אלפי היכלין דחשוכא. וכל היכלא והיכלא אית ביה כוין פתיחן לגהינם. וכל אינון דלא זכו בבנין בהאי עלמא - כד נפקין מניה - אזלין לאעלא להההוא עלמא אחרא, ופגעין גו ההוא כותלא, ונפקין כל אינון מארי תריסין וטרדין לון, ועאלין לון גו אינון היכלין. ויתבין תמן עד דיתפרקון. ובכל יומא ויומא טעמין טעמא דגהינם - אף על גב דאיהו זכאה ; בר אי זכותיה סגי וזכותא דאבהן.

והני אינון דאשתדלו בהו ולא יכלו ; בגין דכל אינון דלא אתפשט מנהון דיוקנא דלעילא בהאי עלמא - לא עאלין גו ההוא עלמא ;

וכל אינון דלא אשתדלו בהאי עלמא בבנין - כד נפקי מהאי עלמא - קריבו גו האי כותלא ונפקין הנהו מארי תריסין וטרדין לון בנורא מלהטא. וגו אינון היכלין אית היכלא חדא, וההוא היכל אקרי **היכל פועלי און**. ונטלין ליה ועאלין ליה בההוא היכלא. ותמן אתטריד בכל יומא. ודא קשה מגהינם. אי אית ליה פרוקא - יאות. ואי לאו - לא נפיק מתמן לעלמין. ועל דא כתיב **אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגו׳**.

כד אית לון פרוקא לאינון דלא זכו - אצטריך להההיא אתתא ממש. דהוא שבק תמן באתר דנפשיה ורעותיה הוה שוי תדיר ואידבק ברעותא ותיאובתא. וכד אשתמש בההוא אתר אחוה דמיתא - ההוא דביקו דתיאובתא דנפשא דשבק בההוא אתר - אתער באתערותא דאתתיה דאתערת לגביה. ואחוה דשוי רעותיה באחוה בההוא אתר - כדין אתערו דא מתער להההוא מיתא באינון היכלין ונפק מתמן. וחד ממנא מאינון מארי תריסין אתי עמיה, ואתהדר בר נש להההוא אתר ; **וישוב לימי עלומיו** ההוא ממנא קרי עליה ; (איוב לג כה)

. ווי דנפיק אגריה בטיקוליה ; מאן דהוה סיב אתהדר רביא לחייכא ביה. ועם כל דא קב״ה רעותיה למעבד עמיה טיבו לאתתקנא בהאי עלמא, ודא איהו דמאריה אתרעי ביה. רביא מתריסר שנין דלא אשלם לעשרין, או דאיהו רביא דלא נסיב - קב״ה אעקר ליה ושתיל ליה לבתר בסטרא דאבוי בקשיו. ודא לא אזיל להההוא כותלא. בין גן עדן וגהינם איכא חד טינרא ודא היא ׳טינרא דמחלוקת׳. אמאי קרי הכי? בגין דכל בני עלמא עבדין פליגא במאריהון על ההוא רבייא. וקב״ה חמי ביה דלא יצלח - דאי אתקשא - לא אתנטע בנטיעא שפיר. והשתא דאיהו רכיכא ויאות לאתעקרא - אתעקר ושתיל ליה קב״ה. כד אתעקר - עאל לגביה ההוא טינרא, ותמן היכלין ידיעאן לאילין, וחילין ומשיריין סגיאין קיימין תמן דממונין עלייהו, וכולהו בחושבנא קיימי. וקיימי תמן עד דאתפריקו בסטרא דאבוי. ואי לא אבוי - זמנין דקיימי לחמשין שנין ועביד ביה קב״ה טיבו ואיפרק בקריבא דקריב ליה או אחוה. וכמה פרוקין אזמין קב״ה להההוא בר נש.

גופא קדמאה - מה תהא מניה? שאלתא שאילו קמיה חברייא אי יתקיים ההוא גופא אי לאו? אי תימא דלא יתקיים - וכי ייבדון עובדי ידוי דקב״ה? ; אי חייבא הוה סגי ולא אתחזי לאתקיימא - לא שאילנא, דודאי אתאביד ולא אתקיים ; אבל כמה אינון דאתהדרו להאי עלמא ואתתקנו - גופא מה תהא מניה?

ההוא גופא לא אתאביד ; דהא קב״ה לא יאבד עובדי ידוי ובריין זמינין למעבד מנייהו. ואינון הוו גופין דאתהדרן בלא רוחא. כד זמין קב״ה לאחייא מיתייא - אלין יתבנון ויקומון ארבעין יומין בלא רוחא, וקב״ה חס עלייהו ומשדר עלייהו רוחא דנשיב בגנתא דעדן ויקומון בקיומיהון ויהון שמשין לצדיקייא דמתעסקין באורייתא. ואלין ימותון כמלקדמין ולבתר יקיימון לון. ועל דא כתיב **ושבח אני את המתים שכבר מתו** (קהלת ד ב) - מקדמת דנא. כד יקומון ינדעון למאריהון ידיעה דלא ברירא כשאר בני נשא. ואלין שמשין דעמא קדישא.

בספרא דשלמה - על אלין גופין כתיב - **ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה וגו׳ ואלה וגו׳** (דניאל יב ב) - בין זכאין בין חייבין - יקומון. ועל דא כתיב בהו באורח סתים **ורבים**, ולא כתיב מאן אינון.

ובגין כל דא - אף על גב דאמרינן דאתברו - לאו הכי ! דהא לית לן גופא מאלין דלא יקומון דור המבול ודור הפלגה ויתברון כמלקדמין. דור המבול מה כתיב בהו ? **כי השחית כל בשר את דרכו** (בראשית ו יב) - מחבלין ההוא שייפא. בגין כך אתענשו. אוף הכא כל אינון דלא זכו לבנין - לית לון חולקא בההוא עלמא עד דמתתקנן. ואפילו לחמשין דרין אהדר לון קודשא בריך הוא כמה דאתמר.

פקודא לחלוץ את יבמתו. הא אתמר. הואיל ולית רעותא דהאי או דהאי, ולא אתתקנן בחביבו - אית לחלוץ. ואי תימא באתר דשריין חיים אית סנדל בשפירו דתיקונא דרגלין דכתיב **מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב וגו׳** (שיר ז ב) - בגין דדא איהו אתר דשריין ביה חיים. ובאתר דשרייא ביה מותא - לית סנדל כלל בגין דאיהו סטרא דלית ביה תקונא דרגלין דבר נש, ובגין כך לית ביה סנדל. וכל אינון סטרין דמתפשטין מניה - כולהו משניין רגלין עד דאשתני כרגלא דתרנגולא.

מלכת שבא כתיב **ותבא לנסותו בחידות** (מ״א י א) - חדא דעביד לרגלוי סנדלא דסטרא אוחרא. מה כתיב ? ׳ויגד לה המלך את כל לבבה׳, ולא כתיב ״ויעש לה״ - גלי לה רזא ולא אצטריך למעבד לה סנדלא, דלאו אורחא להאי סטרא בהאי.

ובגין כך מאן דחמי בחלמיה דיהבין ליה סנדלין לרגלוי - ודאי חיין אתמסרן ליה. ומאן דחמי דאעדן מניה סנדלא - בדינא דסטרא אוחרא יתמסר אי לא ייתוב.

ועל דא אית לאשלפא להאי ולמיהב ליה גו עפרא. רזא דא סנדלא דאיהו רגיל ביה לא תשלוף בגין דלא לאעדאה מניה. אבל אצטריך סנדלא אחרא למשלף מניה. וכמה אינון אלין מארי תריסין בההוא סטרא דמתכנפי תמן לאנעלא ההוא סנדלא לההוא סטרא ולא יכלין. אהדר לגביה ההוא מיתא וקא טעין עליה קמיה דקב״ה למיחס עליה וקודשא בריך הוא חס עליה. ובגין ההוא סנדלא אהדר לההוא אתר ארבעין יומין ואתעדי מההוא מיתא, וכל אינון מארי תריסין דיליה, וקב״ה יהיב ליה ענשא ופריק ליה. אבל לא עאל גו מקדשא. ואתר מתתקננא להו לבר מגנתא דעדן ותמן קיימין ואודן ומשבחן לקב״ה. וחמאן ליה מרחיק וההוא נהירו דעדונא דצדיקייא בגנתא דעדן, ואכספו בעובדין.

זכאין אינון צדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי !

(עד כאן העתקת התוספת סימן י״ו מדפוס איזמיר) ----------

כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו׳ יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה (דברים כה ד) - פקודא דא ליבם אשת אח. דאשת אח איהי **ד׳**, ועם **אח** - איהי **אחד**. ואם חס ושלום לביה לאו איהו למייתי **אח** על **ד** (דאיהי אתתיה בת זוגיה **דאח**) - עביד פירודא ועאל סמאל אל אחר באמצעיתא, ואתמר ביה **ושחת ארצה לבלתי וגו׳** (בראשית לח ט) - דאסתלק קוצא דאת **ד** מן **אחד**. ובגין דא **והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו**. והשחתת זרעא מנע מניה כמה ברכאן ופרודא דייחודא. ובגין דא **ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהו״ה וימיתהו יהו״ה**.

וייחודא **דאח** עם **ד** - בצדיק. ובעז בגין דאתתקף על יצריה אקרי ׳צדיק׳. והאי איהו **בועז - בו עז** - תקיף ביצריה.

דף רפא עמוד א

רעיא מהימנא

הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט) . ודא **יה״ו** דכלילן תלת אתוון בצדיק ליבם **ה׳**. ו**בינה, בן יה**, בגינה אתמר **וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר** (רות ד ז) . הכא קא רמיז שנוי השם, ודא **מצפ״ץ**. הכא **וזאת לפנים בישראל** - ודא שנוי מקום. **אהיה - איה מקום כבודו להעריצו**. יה״ו איהו אהי״ה. ודא שנוי מקום. שנוי מעשה - **אדני. א׳ - אהיה. י׳ - יהו״ה**. תרוויהו משתנים **באדני**.

וזאת התעודה בישראל (רות ד ז) - ׳על התעודה׳ - אימא עלאה, **צור תְּעוּדָה חֲתום תּוֹרָה בְּלִמָּדָי** (ישעיהו ח טז) . איהו חותם דעלמא, חותם דשמיא וארעא.

על התמורה - שכינתא תתאה. באן אתר אתטמרת? בעולימא דילה מטטרו״ן. **וַיִּשְׁנֵהָ** (אסתר ב ט) - תמן איהי משנה. ואדם דאתמר ביה **כתפארת אדם לשבת בית** (ישעיהו מד יג) - **משנה פניו ותשלחהו** (איוב יד כ) . ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין **לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הזה נכתב יהו״ה**

ונקרא אדני. והא כתיב **אני יהו״ה לא שניתי**? בכתיבה לא אשתני אבל בקריאה אשתני; דכתיבה דאיהו אתריה - לא אשתני, בקריאה דאיהי לבר מאתריה - אשתני.

השמר מפניו ושמע בקולו אל תמר בו (שמות כג כא) - בגין דשפחה דיליה ׳אדני׳ - שמה כשם מטרוניתא. וקב״ה ביה אשתני בגין דאיהו נער - ביה רזא **ישוב לימי עלומיו** (איוב לג כה) . אבל שכינתא אצל קב״ה - לא משתנית. וקב״ה לגבה לא אשתני. הדא הוא דכתיב **אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי** (מלאכי ג ו) ; **אני** - שכינתא, **יהו״ה** - עמודא דאמצעיתא.

שלף איש נעלו - דא סנדלפון. סנדל איהו לגבי קב״ה ונעל לגבי שכינתא. אבל תפארת דכליל שית ספירן - איהו גופא **ליהו״ה**. ומלכות - גופא לשכינתא דאיהו **אדני**.

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו׳ (דברים כה ט) - פקודא דא לחלוץ, והאי איהו חליצת רוחא מההוא גופא דבעי לאנהגא עמיה כאח, וההיא קשורא דאחוה דעם אחוה מתיר מניה, וההוא רוחא אזיל נע ונד עד דאשכח פרוקא. הדא הוא דכתיב **או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו וגו׳** {ממוויקראוכהומט. ואי לא אשכח - **והשיגה ידו ונגאל** - כאורח דאזיל מאתר לאתר או כעבד דאזיל אסור בשלשלת על צואריה עד דאשכח פדיון מאדון דיליה על חוביה. ווי למאן דלא אנח בן למפרק יתיה!

ואליהו ורבנן מארי מתיבתאן! הכא רמיז **אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין**. דאיהו קשור בקשורא דתפלין דיד ואסור בתפלין דרישא. כד לית בן למפרק ליה מסטרא דבן י״ה - בההוא קשירו איהו אח חבוש ואסור, דלית ליה רשו למפרק ית גרמיה דאיהי **ד׳ - עצמו דאח. עצם מעצמי** קרא לה לגביה בקרקפתא דתפלין דרישא, **ובשר מבשרי** קרא לה מסטרא דלבא.

ולא למגנא אמר קב״ה **כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאלו פדאני לי ולבני מבין העכו״ם**! וכמה בני נשא דקא משתדלי באורייתא ועבדי גמילות חסדים ומצלין - ולא אתפרק קב״ה ושכינתיה וישראל!? אלא דישתדל באורייתא לחבר יתה בקב״ה. וגמילות חסד - הא אוקמוה - **דאין חסיד אלא המתחסד עם קונו**; דכל פקודין דעביד - למפרק בהו שכינתיה. ובהא עביד חסד עם קב״ה. מאן דגמיל חסד בשכינתיה - עם קב״ה גמיל! בגין דכד חבו ישראל וקב״ה הוה בעי ליסרא לון - אימא הות רביעא עלייהו עד דנפקו לתרבות רעה. קב״ה מה עביד? תריך בני מלכא ומטרוניתא, ואיהו אומי דלא יהדר לאתריה עד דמטרוניתא אתהדרת לאתרהא. ומאן דהדר בתשובה וגמיל חסד בשכינתא ובכל אורייתא ובפקודין דילה ולאו איהי אלא למפרק שכינתא - דא עביד חסד עם קונו וכאילו פריק ליה ולשכינתיה ולבנוי.

אמר אליהו וכל ראשי מתיבתאן: רעיא מהימנא! אנת הוא האי בר נש! אנת הוא בר מן מלכא ומטרוניתא. דאשתדלותא דילך לגבי קב״ה - לאו כמאן דעביד חסד עם קונו, אלא כברא דמחויב לשווייה גרמיה ותוקפיה למפרק אבא ואימא, ומסר גרמיה למיתה עלייהו. דמאן דלאו איהו ברא דמלכא ועבד טיבו עם מלכא ועם מטרוניתא - ודאי האי אתחשיב דעביד חסד עם קונו.

קם רעיא מהימנא ואשתטח קמי קב״ה ובכה ואמר: כן יהא רעוא דיליה דיחשיב לי כבר! דעובדין דילי לגבי קב״ה ושכינתיה יהון לגביה כברא דאשתדל בהון בתר אבוי ואמיה, דרחים לון יתיר מגרמיה ונפשיה רוחיה ונשמתיה. וכל מה דהוה ליה - הוה חשיב לון לאין

דף רפא עמוד ב

רעיא מהימנא

למעבד בהון רעותיה דאבא ואימא ולמפרק לון בהון. ואף על גב דידענא דכלא ברשותיה - רחמנא לבא בעי.

בההוא זמנא אתא קב״ה ונשיק ליה ואמר: רעיא מהימנא! ודאי אנת הוא ברא דילי ודשכינתא. רבנן ומלאכין נשקו בר!

קמו כלהו ונשקו ליה וקבילו ליה לרב ומלכא עלייהו.

(יברכך יהו״ה - פרשת נשא קמ״ו ע״ב)

והיה ביום הניח יהו״ה אלהיך וגו׳ תמחה את זכר עמלק וגו׳ (דברים כה יט) - פקודא דא להכרית זרעו של עמלק, דהא קב״ה אומי דלא יחזור על כורסיה עד דיטול נוקמא מניה.

פתח רעיא מהימנא ואמר: ודאי בגין דא הוו אזלי במדברא ועל ימא, ולא ייעלון בארעא דישראל עד דיטול נוקמא מניה דעמלק.

עמלק - מאן הוא לעילא? דהא חזינן דבלעם ובלק מתמן הוו נשמתין דילהון, ובגין דא הוו שנאין לישראל יתיר מכל אומה ולישן. ובגין דא עמלק רשים בשמיהון - **עם** מן **בלעם**, **לק** מן **בלק**. ודכר ונוקבא אינון עמלק. ועלייהו אתמר **לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל** (במדבר כג כא) . כגוונא דאית בישראל ד׳ אנפין - **יעקב ישראל רחל לאה**; ישראל עם לאה, יעקב עם רחל, לקבל **ופני נשר לארבעתם** (יחזקאל א י) . הכי אית ד׳ אנפין לעמלק - **קסם ונחש עמל ואון**. **עמל** רשים ב**עמלק**. והמן דהוה מסטרא דעמלק - **ישוב עמלו בראשו** (תהלים ז יז) . וכל אלופי עשו מעמלק הוו. ולעילא עמלק - סמא״ל. עמל נחש. און ומרמה - דמפתי ליה לבר נש למחטי לקב״ה. **עמל קסם** - **ק**׳ מן **עמלק**, **סם** מן **סמאל**. **נחש** - **אל** מ**סמאל**

(כאן חסר)

... עליה אתמר לאברהם **לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך** - בית מולד דילך. מאלין בתי סיהרא או בתי שבתאי או בתי מאדים. דבתי מאדים ובתי שבתאי ולבנה - עלייהו אתמר **אין מתחילין בב״ד**.

דמאדים סומקו דחמה גהינם, אִימא דעשו, דאתיילידת ביומא תניינא. וסיהרא איהו טוב ורע - טוב במלואה ורע בחסרונה. ובגין דאיהי כלילא מטוב ורע - מונין בה ישראל ומונין בה בני ישמעאל. וכד לקת במלואה - סימנא לא טב לישראל. וכד לקת בחסרונה - סימן רע לישמעאלים. ובהאי **ואבדה חכמת חכמיו** - חכמה דישמעאלים, **ובינת נבוניו תסתתר** - דאינון לא ידעין

דף רפב עמוד א

רעיא מהימנא

בבריאתן אלא בשמושא דילהון, כפי שנוי עלמא בהליכתן ושמושן. וסיהרא אתבריאת ביומא רביעאה. ובחסרונא דילה עניות אתבריאת **לילית**. **שבתאי** דאיהו רעב וצמאון ולקותא דנהורין - עלה אתמר **יהי מארת** (בראשית א יד) חסר. **מארת יהו״ה בבית רשע** (משלי ג לג) . **וחוטא ילכד בה** (קהלת ז כו) בבית הסהר דילה. וצדיק **ימלט ממנה**.

ואית ככבא אחרא - נקודא זעירא נקוד על שפחה דאיהו **מארת**. ודא חולם, בת מלך, שבת מלכתא. דשולטנותא דתרווייהו ביום שביעי דאתמר ביה **למען ינוח עבדך ואמתך** (דברים ה יג) .

דסדר בריאתן לאו כסדר שמושן. ובגין דא - **חמה ומאדים** - סומקי דגהינם אתבריאו ביומא תניינא. **לבנה שבתאי** אתבריאו ביומא רביעאה. כפנא וחשוכא. ובגין דא **אין מתחילין בב״ד** - בגין דגהינם אתברי ביומא תניינא ולקותא דנהורין ביומא רביעאה.

כוכב - עליה אתמר **דרך ככב מעקב** (במדבר כד יז) , דדרגיה ביומא תליתאה. וביה **ויהי ביום השלישי בהיות הבקר** (שמות יט טז) - דביה נחית קב״ה למיהב אורייתא לישראל בת יחידה, למהוי עִמֵיה שבת מלכתא. דאיהו יום שלישי כליל תלת ענפי אבהן - **ש**. **בת** יחידאה דשולטנותא דילה בליל שבת. ביה אתעבידת **שבת**.

ובגין דא חולקין מארי מתניתין על מתן תורה בת יחידה. דא אמר **בשלישי נתנה תורה** ודא אמר **בשביעי נתנה תודה**. ואיהי בת יחידה דאחידת בעמודא דאמצעיתא, תליתאה לאבהן. ובצדיק - שביעית ליה בת יחידאה. וכד איהי עטרה על רישיה אתקרי ביה ׳שביעי׳. דהוא ששי הוה - דכוכב דיליה ׳צדק׳. ובת יחידה שבת מלכתא אתקרי ׳צדק׳. ובגין דא תורה אחידא בין יום השלישי ושביעי.

ואיהו **כ״ב** מן כוכב. כ״ו - **כי שמש ומגן יהוה צבאות**. שכינתא מלכות הקדש. **בך יברך ישראל** - כ״ב אתוון דאורייתא, **כ״ב** כלילא מתלת דרגין - **כ**׳ כתר, **ב**׳ בינה, יהוה - כליל תרווייהו חכמה. וכלא כליל **כוכב** - דרגא דעמודא דאמצעיתא.

ושכינתא איהי לבנה - לבון ההלכה. רחמי - מסטרא דחסד. ואתקריאת **חמה** - **ברה כחמה** מסטרא דגבורה. **פני משה כפני חמה**.

סיהרא אפילה - מעוט דסיהרא. שפחה דילה, גהינם. חמה בישא - שפחה דיליה שבתאי. לקותא דנהורין. חילול שבת. שפחה דילה דאהדרת עורף לגבירתה בכל יומא ויומא, ואתגברת עלה בחובין דישראל בנה. הדא הוא דכתיב **ושפחה כי תירש גבירתה** - דשולטנותא דשפחה לא הוי אלא ביומא תניינא בגהינם וברביעי בלקותא דנהורין. ואתהדרת לשלטאה בכל יומא ויומא. ובת מלך אסירא בסרכות בבית הסהר בגלותא דילה. ואיהי קינא דסמא״ל בין ככביא. וקב״ה אומי **אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם יהו״ה** (עובדיה א ד) .

ושכינתא **נגה** - **ונגה לאש**. ומהכא קרו לבי כנישתא **אשנג״ה**. **אש מאדים** - לישנא דאודם - **טור אודם פטדה**. נוגה - אשא חוורא. ותרווייהו פני חמה ופני סיהרא, נצח והוד, אינון דנטלו חוורו מחסד וסומקו מגבורה. אהרן ודוד מתמן הוו. חד נטיל רחמי וחד נטיל דינא. דוד מסטרא דשמאלא - **והוא אדמוני**. אהרן - איש חסד. ותרווייהו נביאי קשוט. מתמן פני משה הוו נהירין בנבואה - דבינה איהי חמה עלאה, מתמן נבואה דיליה.

בהון עשו חייבא עבד **אדום**. ונוקבא דיליה **מאדים** - איהי שפיכות דמים דישראל. וגרמא דמטרוניתא אתקיים בה **נתנני יהוה בידי לא אוכל קום** (איכה א יד) , **נתנני שוממה כל היום דוה** (איכה א יג) - **הוד - דוה** אתהדר. דנצח והוד לקבלייהו **יכין ובועז**, שניהם אשר הבית נשען עליהם. דבי כנישתא אתקריאת על שמייהו **אש נוגה** כדקא אמינא.

ושפחה רעה איהי קבורה, ובה אסירא לגבירתה. ואיהי שבתאי - קרה ויבשה בקבורתא דעפרא. ואיהי מות דעניותא דאורייתא. ואיהי קבורת עני. מכוסה בה בשבע מיני מדורות דגהינם. דאיהי כלילא משבע כוכבייא כמה דשבת מלכתא כלילא משבע. ואינון שבע כוכבייא מסטרא דגבירתא - שבע שני השבע, מסטרא דשפחה - שבע שני הרעב דעלייהו אמר נביא **לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר יהו״ה** (עמוס ח יא) .

גבירתה - גן. שפחה - אשפה מטונפת מסטרא דערב רב. אשפה מעורבת בגן - לגדלא זרעים מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. מסטרא דעבודה זרה אתקריאת שבתאי. לילית - אשפה מטונפת כלילא מכל מיני טנוף ושרץ דזרקין בה כלבים מתים וחמורים מתים. בני עשו וישמעאל קבורים בה דאינון מתים קבורים בה. ואיהי קבר דעבודה זרה ערל וטמא - דקברין בה ערלים דאינון כלבים מתים. שקץ וריח רע מטונף מוסרח. דשפחה בישא איהי סרכא דאחידת בערב רב. מעורבים בישראל ואחידת בעצם ובשר, דאינון בני עשו וישמעאל. עצם מת ובשר טמא. **בשר בשדה טרפה** דעלה אתמר **לכלב תשליכין אותו** (שמות כב ל) .

וכגוונא דאית תריסר מזלות מסטרא דטוב - הכי אית תריסר מזלות מסטרא דרע. הדא הוא דכתיב **שְׁנֵים עָשָׂר נְשִׂיאִים לְאֻמֹּתָם** (בראשית כה טז) , **דזה לעומת זה עשה האלהים**. ורשיעייא אינון אבי אבות הטומאה דאינון טמא מת ושרץ דמטמא לבר נש מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפילו תוך תוכו דכהנא מסתאב בהון. ובגין דא **ועל כל נפשות מת לא יבא** (ויקרא כא יא) - דרשע קרוי מת.

ובוצינא קדישא ! **לאביו ולאמו לא יטמא** (ויקרא כא יא) ! הכא אשכחנא אסוותא לגבי, דאתמר בי **ויתן את רשעים קברו** (ישעיהו נג ט) . בתר דקבורה דא בגין אבא ואימא דאינון בגלותא עם ישראל - אתקיים בי קרא **לאביו ולאמו לא יטמא**.

אליהו לא תתעכב מלנחתא ! דאע״ג דאנת כהנא - לאביו ולאמו לא יטמא ! דהא קב״ה ושכינתיה בגלותא דאיהי קבורה לון, ואנא קביר בינייהו. באומאה עלך בשם יהו״ה חי וקיים - לא תתעכב מלנחתא !

מלאכין קדישין מארי דגדפין ! באומאה עלייכו - טולו אומאה דא וסליקו לה על גדפייכו ! שבועת יהו״ה בח״י צדיק וקיים עמודא דאמצעיתא. טולו אומאה דא וסליקו לה על גדפייכו במטרוניתא ביקרא דילה לגבי קב״ה.

מלאכין עילאין שליחן דקב״ה מימינא ! ומלאכין שליחן דיליה משמאלא ! ומלאכים דאבא ואימא - יהון סחרין לה עילא ותתא. ומכסין לה באת **ו׳** בשית גדפין דיליה דאתמר ביה **שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים** (ישעיהו ו ב) . דשבועה דיליה דאיהי **ה׳** רביעאה, ובשתים יכסה רגליו דילה ובשתים מעופפים לה.

ואנת אליהו דסליקת לעילא לעילת העילות, והוא טעין לך מכל טוב -- נחית לגבה, ותהוי כרוב תחותה לנחתא בך מלאה כל טוב. ומלאכין דאבא ואמא דאינון **י״ה** - אסחרו לך בנחיתו דילה. ומלאכין דבעלה - ברא דאבא ואימא **ו׳** - כסיאו לה. ומעפפין לה בשית גדפין

דף רפב עמוד ב

רעיא מהימנא

אבגית״ץ, ובל״ו דתליין מנייהו בחושבן לו - ודאי איהו **שרפים עומדים ממעל לו**. ונחיתת **ה׳** טמירא ומכוסה בהון. ומלאכין דאינון דצדיק ח״י עלמין - אסמיכו לה עלייכו כחיוון דסמכין לכורסייא דעל גביהון. **דה״א** דאצילות דשמא **דיהו״ה** איהי סמיכת לכלהו - לית לכון לפרחא לעילא ולנחתא לתתא בר מינה, כאברים דגופא דלית להון תנועה בר מנשמתא. דאברין דאית לה - אתפשטו עלייכו לסמכא לכון בהון.

דהכי איהי **ה׳** כימא. אי אית לה מאנין - מתמליין מינה ומתפשטין בהון כנחלין דמתפשטין מן ימא על ארעא. ואי לאו - איהי **ה׳** בגרמא יחידאה, בלא אתפשטותא דנחלין. הכי מאנין דשכינתא - אינון מלאכין קדישין לעילא וישראל לתתא - אי אית בהון מארי מדות, מארי חסד חסידים גבורים, מארי תורה נביאים וכתובים צדיקים אנשי מלכות (דאתמר בהו **ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך** (דניאל א ד) בעמידה דצלותא בהיכלא דמלכא - **אדני**, מלכא דילה **יהו״ה**), והם חכמים ונבונים ראשי ישראל, ולא ראשי ערב רב דאתמר בהון **היו צריה לראש** - איהי אתפשטת עלייהו בעשר ספירן דילה. בההוא זמנא נחית עלת העילות **ביו״ד ה״א וא״ו ה״א** לנחתא עלייהו לאקמא שכינתא עלייהו.

ובזמנא דו**יפן כה וכה וירא כי אין איש** (שמות ב יב) - איהי אמר **שלמה אהיה כעוטיה** (שיר א ז) - מעוטפת בגרמה, דלא אתפשטת עלייהו. וקודשא בריך הוא צווח עליה ואמר **איכה ישבה בדד** (איכה א א) !

אדהכי קם בוצינא קדישא ואמר: רבון עלמא ! הא הכא רעיא מהימנא דאתמר ביה **והאיש משה ענו מאד** (במדבר יב ג) ! עד כען - **וירא כי אין איש**. הא הכא **והאיש משה** ! דשקיל כשתין רבוא דישראל, וביה **מ׳מכון ש׳בתו ה׳שגיח** - דביה אתמר לגבי דרא דגלותא בתראה **ויהו״ה הפגיע בו את עון כלנו** (ישעיהו נג ו) . ואיהו כליל בעשר מדות דבגינייהו אמרת **לא אשחית בעבור העשרה** (בראשית יח לב) . נחית עליה לאשגחא על עלמא וקיים מילך ! דאנת קשוט וכל מילך קשוט ! דאיהו גמל חסד עם שכינתא וקטיר שפחה דילה בגבורה למהוי שפחה אסירא תחות גבירתה בקשורא דתפלין, ואשתדל בגינה בתורת אמת - **תורת אמת היתה בפיהו** (מלאכי ב ו) . ואשתדל בה בנביאים וכתובים; בנביאי - בכמה נחמות, בכתובים - בעשר מיני תהלים. בצדיק - בח״י ברכאן דצלותא.

ומארי מתניתין לא אשתמודען ליה לרעיא מהימנא. אליהו ! באומאה עלך בשמא **דיהו״ה** ובשמיה מפרש - גלי ליה לכל רישי מארי מתניתין דישתמודעין ליה ! ולא יתחלל יתיר דאתמר ביה **והוא מחולל מפשעינו** (ישעיהו נג ה) . לית לך צורך למיטל רשו ! דהא אנא שליחא דמארי עלמא וידענא דאי אנת עביד דא - דיודי לך קודשא בריך הוא עליה, ויסתלקון בניך בגיניה עילא ותתא. ולא תתעכב למעבד - לא שבוע ולא חדש ולא שנה, אלא מיד !... (כאן חסר)

.... רעיא מהימנא ! מארי דפסחא - בזמנא דשליט עלייהו ליל שמורים - כולהו צריכים למהוי שמורים ונטורים מחמץ ושאור בכל שהוא. וכל מאכלים ומשקים כולהו נטורין. ומאן דנטיר לון מחמץ ושאור - גופיה איהו נטיר מיצר הרע לתתא ונשמתא לעילא, ואתמר ביה **לא יגורך רע** (תהלים ה ה) . בגין דהא אתעביד גופיה קדש ונשמתיה קדש קדשים. ואתמר ביצר הרע **וכל זר לא יאכל קדש** (ויקרא כב י) , **והזר הקרב יומת** (במדבר א נא) .

פסח - דרועא ימינא דאברהם כסף מזוקק. מאן דערב ביה עופרת - משקר ליה. הכי מאן דערב חמץ או שאור כל שהוא במצה - כאילו משקר חותמא דמלכא. והכי מאן דערב בטפה דיליה שום תערובת כאילו משקר חותמא דמלכא. דא בדא תלייא.

ראש השנה - דרועא שמאלא דיצחק - תמן דיני נפשות. ועקדה דיצחק תמן הוה, דעקיד ליה אברהם קשורא דתפלה דיד דומיא דעקדה דיצחק. זכאה איהו ברא דאתעקד באבוי ואתקשר ביה למעבד עובדוהי באורייתא ובמצוה. וזכאה עבד דאתקשר תחות רביה למעבד רעותיה - איהו באתר דברא דמלכא.

מטטרו״ן ! זכאה אנת וזכאין בניך דאינון קשירין ועקידין בתפלין תחות רשותא דמארך. ובגין דא - אף על גב דאנת עבד למארך - מלכא אנת על כל ממנן דשאר עמין. מלכא על כל מלאכין. מלכא דשדים - וכל משרייתיה דחלין מינך. מאן גרים דא? בגין דאנת שרפרף למארך ואנת משמש למארך. **שד״י** דמזוזה לבר - שומר הפתח. **יהו״ה** דאיהו מארך מלגאו.

והאי איהו כד קודשא בריך הוא נחית לשלטאה על עץ הדעת טוב ורע. דאיהו טוב - מטטרו״ן, רע - סמא״ל שד מלכא דשדים.

דף רפג עמוד א

רעיא מהימנא

מטטרו״ן - מלאך מלכא דמלאכים. אבל מסטרא דאילנא דחיי - **שד״י** איהו יסוד ! ובגין דא למטה - שנים - עבד ורבו, דלאו אינון יחודא חדא. ולמעלה - אחד - תפארת יסוד, דגוף ובריתא חשבינן חד, דאיהו עמודא דאמצעיתא וצדיק.

כגוונא דתפלין דראש - דאיהו בינה על תפארת מסטרא דאילנא דחיי דאצילות. ומלכות תפלה דיד. הכי לתתא באילנא דחיי דבריאה מסטרא דכורסייא עלאה - תפלין דיד דיליה כסא תחתון. והאי איהו דאמר נביא עליה **כסא כבוד מרום מראשון** (ירמיהו יז) . אבל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע - בקשורא דתפלין אתקשר יצר הרע תחות יצר הטוב, כעבדא תחות מאריה ; בקלא דאורייתא, בקלא דצלותא, בקול דשופר. קלא איהו רומ״ח לגביה.

ודא קול השופר - קול דעמודא דאמצעיתא דאיהו כליל אשא ומיא ורוחא׳ דאינון תלת אבהן דבהון **הי״ו - ה**׳ באברהם, **י**׳ ביצחק. בכל אתר **ה**׳ דשליט על **י**׳ - דינא הוא, והאי איהו **ה״י** מן **אלהים**. ובגין דא **עלה אלהים בתרועה** (תהלים מז ו) . **ו**׳ מן **ואלהי יעקב**. ודא רוח השופר. שכינתא - מנא דכלהו תלת ; איהו **ה**׳ מן **השופר**.

דאינון י׳ שופרות דאינון **קשר״ק קש״ק קר״ק** מתלבשין בהון **ה״א יו״ד וא״ו ה״א**. וכל אתוון אלין אינון דינין לסטרין אחרנין ולחייביא, אינון **כשלשלאין ורומחין וסייפין**.

(בדפוס איזמיר מופיע ציון לסוף הספר, סימן י״ז, כהשלמת החסר בדף רפ״ג ע״א. העתקתיו כאן)

תרועה - שלשלת איהי. ותרי תרועות אית בעשרת שופרות, ואינון חד מן **קשר״ק** ותניינא מן **קר״ק**. ואינון חד בעמודא דאמצעיתא. ישראל - שלישיה. ל׳תקיעה דאברהם׳ - רחמים פשוטים. ל׳שברים דיצחק׳ - דינין תברין דלבא, (דשברים לשון תבירו אינון - הדא הוא דכתיב **שבר תשבר מצבותיהם**).

צדיק איהו שלשלת. תליתאה. ממוצע בין צבאות דיליה - תרין שפוון. תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה. **שתי חצוצרות כסף** אתקריאו כד נטלי מרחמי דאיהו ימינא. **שנים כרובים זהב** (שמות כה יח) אתקריאו מסטרא דגבורה דתמן כרובים - **ופני שור מהשמאל** (יחזקאל א י) .

וכולהו עשר אתקשרו בקשר אחד דאיהו סימן **קשר** - **תק**׳יעה **ש**׳ברים **ת**׳רועה - לקבליה קשר של תפילין. ואוקמוה רבנן **הראה הקב״ה למשה קשר של תפילין**. ודא עמודא דאמצעיתא - קשורא דתלת אבהן לעילא. וצדיק - קשורא **דנצח הוד יסוד**. והאי איהו **קשר בתוך קשר**, **חותם בתוך חותם**, למהוי חמרא דאורייתא נטיר מלגאו.

והכי חוליא ; לית פחות מתלת כריכן.

ודא שכינתא דאיהי **בת** יחידה - קשורא **בש**׳ **דשבת**.

איהי אות דתפילין - קשורא **בש**׳ דתפילין דאיהי תלת ענפי דאבהן. ודא **יש דשדי**. אשתאר **ד**׳ למהוי ארבע בתי דתפילין. בהאי קשורא אתקשר **שד** בשלשלת בקשורא דתפילין. בזמנא דאיהו קשיר - אם יצילהו אלוה - יפטור גרמיה משלשלאה דמלכא.

בגין דתרועה איהי בדעת ואיהי עמודא דאמצעיתא, קשר דתלת אבהן. **אשרי העם יודעי תרועה** ולא אמר ״שומעי״. ומיד דאתקשר שמאלא בימינא - אתכפייא דינא ואתגבר רחמי ; וקשורא דתרווייהו - **דעת** ; שלשלת קשיר בתקיעה ושברים.

ועוד ; פסח ימינא, ראש השנה שמאלא, עמודא דאמצעיתא - מתן תורה.

ואינון **שבעה בשבעה מוצקות** (זכריה ד ב) . ואינון ׳שכינה עלאה׳ - כלילא משבע ספירן, ׳שכינה תתאה׳ - בת שבע. ואינון ארביסר. עמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו בי״ד - **יהו״ה, יו״ד ה״א וא״ו ה״א**.

וכל שבע מסטרא דשכינתא - הדא הוא דכתיב **שבע ביום הללתיך** (תהלים קיט קסד) . לקבלהא עבדין שבע הקפות.

סוכה - יאהדונה״י - כ״ו ה״ס. וקודשא בריך הוא לולב, ושכינתא אתרוג. לולב דומה לגופא, ואתרוג ללבא. ובגופא אית ח״י חוליין. ח״י נענועין דלולב. בנטילת לולב - ח״י נענועין **באנא יהו״ה** - ח״י נענועין **בהודו ליהו״ה** - ח״י נענועין תחילה וסוף. ע״ב ; למברח בהון ע״ב ממנן דממנן על רוחין בישין וטללין בישין.

שבעת יומי דסוכה - שבע ספירן. סוכה - אימא עלאה דמסככא עלייהו. ניסוך המים וניסוך היין - מסטרא דימינא ושמאלא. וחג שמיני עצרת - שכינתא תתאה, ברתא דמלכא ומטרוניתא.

אלה מועדי יהו״ה מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדם (ויקרא כג ד) - לציפרא דמצפצפין לה בנהא בכל יומא בכמה צפצופין, ואיהי רביעת עלייהו. בתר דאתרביאו גדפייהו דבנהא - פרחי כולהו בתר אימא. צייד חד הוה חכים, בעא לציידא לון. מה עביד ? צייד נטל לאימא דילהון וקשיר לה, ואיהי צווחה בגין בנהא. שמעו בנין קלא ונחתו לגבה וקשירו לון.

כגוונא דא אימא עלאה דאתמר בה **והאם רובצת על האפרוחים או על הבצים** (דברים כב ו) ! ואינון ישראל מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותין (ע״כ תוספת מדפוס איזמיר), ואיהו לא בעיא לנחתא לגבייהו. ישראל מה עבדין? נטלין אימא דאיהו שכינתא בהדייהו, וקשרין לה בקשורא דתפלין. כד מטאן לקריאת שמע - קראן בנין דילה בשית תיבין דיחודא דאינון **שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד** - הא קא נחתין לגבי אמהון - קשרין לון עמה. והאי איהו **אשר תקראו אותם** דאיהו עונתן כמו מועדם.

הכי בגוונא דא מצה - בה מזמנין לשבעת יומין דפסח. מזמנין לשבעת יומין דסוכות בשבעה מיני דאינון לולב ואתרוג וג׳ הדסים וב׳ בדי ערבה. שבועות - קראן לון באורייתא. ראש השנה - ביומא דדינא.

כל חד במיניה. כל מאן דקרא כל דרגא במיניה - יתקיים ביה **אז תקרא ויהו״ה יענה** (ישעיהו נח ט) . **אז** - ז׳ יומין דסוכות וחג שמיני עצרת. **אז** - מצה וז׳ יומין דפסח. **אז** - סוכה וז׳ מינין דלולב דאינון שלש הדסים ושני ערבות לולב ואתרוג. וכלילן **בד**׳ - הא חד סרי כחושבן ה״ו. וצריך לומר הלל עלייהו - **הללויה** - לאשלמא שם **יהו״ה**.

וצריך לסלקא לה במחשבה בד׳ מינין - הדא הוא דכתיב **אמרתי אעלה בתמר** (שיר ז ט) - **אעלה** - א׳תרוג **ע**׳רבה **ל**׳ולב **ה**׳דס. ומחשבה שמא מפרש - אשתלים בה י״ד, כגוונא די״ד פרקין דידא דימינא דביה צריך לנטלא לולב.

והרי מתן תורה - שבועות - שבעה בשבעה - י״ד. בראש השנה - י״ד - בקול השופר ובעשר שופרות כדאוקימנא לעילא.

בפסח - איהי שכינתא **יד הגדולה** מסטרא דחסד. בראש השנה - איהי **יד החזקה** מסטרא דגבורה. במתן תורה - **יד רמה** מסטרא דעמודא דאמצעיתא. 14*3 - מ״ב. ותלת אבהן דתליין מנייהו - סלקין 45 כחושבן יו״ד ה״א וא״ו ה״א.

(פקודא ליתן מחצית השקל - פרשת כי תשא דף קפ״ז ע״ב)

ברוך יהו״ה לעולם אמן ואמן. ימלוך יהו״ה לעולם אמן ואמן.